

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

nyitási sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Péntek, augusztus 24.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vesérszikk: **A király a magyar nemzethez!**
- A közigazgatási tanfolyam.**
- Lesz-e béke?**
- A fekete hólapdák.**
- A tomesvári alkirály.**
- A posztkiszli-tolvaj ékszerrel.**
- A nagybácsi párba.**
- Párisból.**
- Ujabb levél Faragó mandarintól.**
- Csokon szerzett menyasszony.**
- Betörő díjok.**
- Tárcza: Az első három ajtó.** Irta: Lux Terka.
- Csarnok: Ének a pénzről.** Irta: Jób Dániel.

A király

a magyar nemzethez.

Azok az országos ovációk, melyekben a magyar nemzet az ő szeretett uralkodóját a kunyhótól a palotáig részesítette s melyek arányaikban ép oly impozánsak voltak, mint bensőségükben meghatóan közvetlenek, ezek a fenomenális megnyilatkozásai a magyar nemzet hagyományos lojalitásának és király-hűségének, nagy-szerű befejezést nyertek az ősz király azon levelével, melyet az ünnep alkalmából Széll Kálmán miniszterelnökhöz intézett és mely, mint történelmi esemény is páratlan, mert ily melegen és szeretetteljesen nem szólott még uralkodó a magyar nemzethez.

E levélből tűnik ki csak igazán, mennyire édesatyja a fejedelem, rang- és

osztálykülönbség nélkül minden alattvalójának, le egészen a kunyhóig. Reá nézve egyenlő értékkel birt a dugsgazdag mág-násnak és a szegény munkásnak szivbéli megnyilatkozása és viszont a király az ő nagy lelkének szeretetét egyaránt árasztja a paloták és a kunyhók lakóira.

A nevezetes fejedelmi szózatot, mely történelmünk legfényesebb lapján fog mindörökké ragyogni, távirati értesülésünk alapján az alábbiakban adjuk szószerint:

Kedves Széll!

Hetvenedik születésnapom alkalmából a magyar korona országainak összes lakosságától oly számos szerencse-és üdvkívánatot érkezett Hozzá, és a hűség is oly sokféle alakban nyilvánult, hogy a Személyem iránt való általános ragaszkodás lélekemelő módon nyert kifejezést.

Mélyen meghatottan utasítom Önt, hogy legmelegebb és legbensőbb köszönetemet, mely még a legtovább kunyhóba is eljusson, országszerte hirdesse. Tudják meg Magyarország népei, hogy életemet javuknak szentelem, hogy boldognak érzem Magamat jólétöket előmozdítani, hogy a hűség, hazafiság és kölcsönös bizalomban látom azon erős támaszokat, melyekben a haza jövője nyugszik.

A Mindenható Isten áldja meg és oltalmazza azon kapcsot, mely Engem népeimmel összeköt.

Kelt Ischlben, 1900. évi augusztus hó 19-én.

Ferencz József s. k.

Széll Kálmán s. k.

A közigazgatási tanfolyam.

Budapest, augusztus 23.

Makulay, az utólérhetlen essay-író érdekes példát mutatja be Baconról írott tanulmányában annak, hogy különböző módon vélekedtek a különböző ismereteknek becséről. A fényes bizonyítékok közvetlen hatása alatt talán szabad nekünk is — a nélkül, hogy a nagy elmék kiváltságos osztályába tolnók föl magunkat — egyéni véleményt kockáztatni egy hazánkban egészen új intézményről: a közigazgatási tanfolyamokról, s azok voltaképeni irányáról és céljáról.

A nagy általánosságok mellett, melyeknek több ízben volt alkalmunk hangot adni e helyeken is, szembeötlő, sőt tekintve a tanfolyamok megnyílásának köz-elgését, nagyon időszerű is: megállapítani, hogy milyen irányban s mily célból kell vezetettnie a tanításnak, az oktatásnak.

Mindenekelőtt jegyezzük meg, hogy e tanfolyamok létjogosultsága még az u. n. minősítési törvényben bennfoglaltatik,

TÁRCZA.

Az első három ajtó.

Irta: Lux Terka.

Melőbb az öreg asszony ragasztotta be egy darab papirossal a kitért ablaktábla helyét, aztán a nyomorék Sanyi. Hanem a szél megint csak letépte a gyöngy, hitvány papirossát. Most aztán már úgy hagyta. A szél tetszése szerint járkált keresztül-kasul a szobán, meghintázta az ágy fölött függő szentelt olvasónak barna gyöngyszemeit, összebörzolta a Siskovics asszony őszülő haját s a Sanyi sipkáját az ágyról lesöpörte a földre.

Senki sem nyult a sipka után. Sanyi a Rozi nénje cipőjét tisztította, az anyja valami kalapfélére a felbomlott szalagot igyekezett felöltögetni reszketős kezével s Rozi egy lánán ült, hamuszínű arccal, lecsüggesztett kezekkel s kidagatt pupillájú szemével mereven, pillantás nélkül nézett bele a levegőbe.

Künn a kertben barbár jókedvvel akadt bele a szél minden beleakadható tárgyba. Az apró kutak csöveiről leszárgatta a meglazult szalmatakarókat s a kert kerítéséről lehulló futóka száraz leveleit zörögve söpörte tova.

Fázott, reszketett a nagy, pusztá kertben minden. A temérdek sok rózsátó, amelyek már le voltak fektetve, csak még a téli takarót nem huzták rájuk az emberek, remegve lapultak a föld anyai keblére s a csupaszágu georgina-

bokrok, amint össze-vissza hajtotta őket a szél, sóvár pillantással néztek az üvegház ablakaira, ahonnan meg a széleslevelű, vérpiros pelargonniák, meg a buja illatu, előkelő színű vanília-bokrok tekintettek vágyó pillantással kifelé.

A Siskovicsék szobájában pedig fogvagyogató volt a hideg. A Sanyi ujjai összegémbere-dtek a vikszoló keféen s az öreg asszony szeméből könnyet facsart ki a hideg, amint a gyűrődött, rég megfakult kalap szalagján öltögetett le s fel.

Mikor mind a ketten elkészültek a dolgukkal, a kalapot meg a cipőt odatették Rozi mellé a lánára. A lány nem vette észre.

— Rozi! — sugta Sanyi, a háta mögé kerülve, — tiszta már a cipőd.

— Meg a kalapod . . . — tette hozzá az anyja félénken.

A lány nem válaszolt.

— Rozi! — sugta újra a pupos fiu, zavartan babrálva a mellénye gombjain, — talán . . . talán én is segíthetnék . . . Mit gondolsz? . . .

A lány csodálkozó kételkedéssel nézett az öccsére.

— Te?!

Az anyja is keserű rezignációval csóválta a fejét.

— Nem lehet az!

— De . . . felelte a fiu szaggatva, kinos erőlködéssel keresve a szavakat — de . . . talán . . . Ami a fát illeti . . . Vagyis a tüzelést

. . . Van egy kulcsom, melylyel ki tudom nyitni a fakamra lakatját . . .

Rozi, aki kétségbeesett gondolatokkal tépelődve bámult a levegőbe, felkaczagott az öccse beszédére . . . Irtozatos kaczagás volt . . . Az anyja hátra hőkent tőle . . . Azután megkapta Rozi a fiu karját.

— Hát lopnál! — szólt olyan iszonyattal, hogy az orrczimpái is megreszkettek belé. — Lopnál?!

A fiu viaszszárga arcza még sárgább lett. Kicsi, összeaszott fejét leejtette a mellére s a szeméből lassan szivárogtak ki a könnyek.

— Nem magamért . . . felelte. — Esküszöm Rozi, hogy nem magamért . . . Téged . . . Téged . . .

— Nem, nem! — tiltakozott a lány minden ízben összerázkódva. — Inkább a koldulás, mint a lopás. Az baj, ez bűn. Hozd elő a bizonyítványomat, Sanyi.

S amíg Rozi a cipőjét huzta s magára öltötte vékony kis gallérját, a fiu addig a bizonyítványokat pakolva a lánán, bizonytalan hangon bátorította a nénjét:

— Csak az első három ajtó, Rozi . . . Csak ez . . . Azután . . .

A nénje ijedt tekintete a torkára fagyasztotta a többi szót. A lány tágranyilt szemekkel, eszelősen ragadta meg a karját.

— Azután? — kérdezte lázas iszonyattal! — Ha mind a három ajtó elől elküldenek?! Ha mind a három ajtó csukva lenne?! Csukva! . . . Érted ezt, Sanyi?

mely a rendszeresítendő közigazgatási vizsgákat a közel — de fájdalom későn beállott — jövőben helyezte kilátásba. A tanfolyam hallgatói a fölvétel szigorú szabályai szerint csupa gyakorlatban edzett férfiak lehetnek, az első évben bár kevesebb, de az azutániakban sokkal magasabb iskolai képzettséggel.

Mindezeket egybevetvén, önkéntelenül kínálkozik az a konklúzió, hogy a tanfolyamok célja és irányzata nem lehet más, mint a gyakorlati kiképzés, mely alá csupán annyi s akkora elméletet kell fektetni, mely az alapfogalmakon kívül a kellő routint megadja arra, hogy a közigazgatási jogesetek óriási tömkelegében, s a közigazgatási jogszolgáltatás labirintusában a vezérlő fonalak megtalálhatók legyenek.

Mert hát fájdalom, közigazgatási jogszolgáltatásunk még eddig, legnagyobb részben nincs tételes alakban statuálva s a rendeletek utvesztőjében hanykolódik.

Talán még a magyar alkotmánytan és közjog (melyre az egyik tanfolyamon e sorok írója nyert előadói megbízatást) az egyedüli, melyet törvények határolnak körül, s szerény meggyőződésünk, hogy a mit törvények nem szabályoznak, az voltaképeni közjognak nem tekinthető. De már itt, ennél a tárgynál, mennyi s mekkora értelmi, sőt mondhatni — érzelmi, azaz politikai territorium az, amely a különböző fölfogásoknak tág tért nyit. — Vannak p. o. elfogadott tankönyveink, a melyek homlokegyenest ellentmondó theoriákat állítanak föl a felől, hogy közjogi viszonyunk Ausztriával a personál vagy a reál unió alapján áll-e?!

A rendeletek s időközi kényszertörvények tömkelegébe pedig, a melyek közjogi viszonyainkat még jobban összebojgolták, félelemmel tekintünk bele.

Egy szó mint száz, az összes előadandó tárgyaknál fölfogásunk szerint, csupán — mint fönnebb jeleztük — a gyakorlati alkalmazás lehet irányadó, s a hallgatók lelkületébe, tudásába, csepegtetendő. Természetes, hogy a törvények s rendeletek iránti tisztelet ez által semmi

csorbát nem szenvedhet s azok alapján kell az alkalmazásnak lehető módjait a hallgatóknak hozzáférhetővé tenni.

E közigazgatási tanfolyamokból azt is megtanulhatja a kormány (s valószínűleg meg is fogja tanulni) hogy a rendeletekben és törvényekben való egyöntetűség, kivihetőség nélkül egységes, a fokozott követelményeknek s igényeknek megfelelő közigazgatást megteremteni, fönntartani nem lehet.

Ez az intézmény előjátéka és talán első felvonása — szinpadí nyelven szólva — a közigazgatás államosításának, s a mi ezzel jár egyöntetűvé tételének, egyszerűsítésének, javulásának. (Dsk.)

TÁVIRATOK.

Ferdinánd utja.

Zell am See, augusztus 23. (Saj. tud. táv.)
Ferdinánd bolgár fejedelem ma ideérkezett.

Szogyény itthon.

Bécs, augusztus 23. (Saj. tud. táv.)
Szogyény-Marich László berlini osztrák-magyar nagykövet ma reggel csóri birtokaira utazott.

A transzváli háboru.

London, augusztus 23. (Saját tud. táv.)
A Daily Mail jelenti Durbanból, hogy a burok Ingoge közelében föllállították a hosszú Tom-ot és az ingogói vasuti hidra irányították. A Standard-nak jelenti Durbanból, hogy a Ladysmith felé vivő vasutat Hattingspruit mellett tegnapi virradó éjjel megrongálták, a minek következtében egy tehervonat kisiklott.

Pretória, augusztus 23. (Saj. tud. táv.)
Buller hadereje Twyfelaarból Vanwykslei felé nyolcz mérföldnyire észak felé nyomult előre. Az ellenség útját állja az angolok előnyomulásának. Több ízben csetepatéra került a dolog. French szintén előrenyomul Vanwykslei felé.

Fokváros, augusztus 23. (Saj. tud. táv.)
A törvényhozó gyűlés második olvasásban

is elintézte a honarulásról szóló törvényjavaslatot, miután a módosítást 48 szavazattal 38 ellenében elvetette.

Lesz-e béke?

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 23.

Párisból az európai hatalmak békeföltételeiről tesznek ismertető jelentést. Ed-dig azonban még nincs megerősítve e lakónikus béke-tervezet, valamint arról sincs szó, hogy mely államok járultak hozzá a tervezet pontjaihoz.

A szövetséges csapatok eddigi vesztesége sem egészen ismeretes. Peking ostrománál a német kirendeltségnek 14 embere halt meg, a többi expedíció veszteségeiről hallgatnak a táviratok.

Ugy látszik, hogy ha a békekötés hamarosan meg nem történhetik, akkor valószínűleg szükség lesz a Kinába küldött csapatok szaporítására.

(A szövetségesek vezérkari szervezete.)

Páris, augusztus 23. A Gaulois jelentése szerint Marchand alezredes tagja lesz a kínai nemzetközi vezérkarnak, vagyis főnöke lesz annak a nyolcz tisztből álló csoportnak, amelyet a francia kormány Waldersee gróf vezérkarához beoszt. Ugyanannyi tiszt képviseli a többi hatalmasságot is a vezérkarban. Marchand-nak és társainak az lesz a feladatuk, hogy állandó közvetítő kapcsolatot képezzenek a főparancsnok és az egyes hadtestek között. A nevezett lap hozzáteszi, hogy Vovron tábornok elutazásakor semmit sem tudott erről az új hadi intézményről.

Páris, augusztus 23. A Matin szerint egész komolyan foglalkoznak azzal a kérdéssel, hogy a nemzetközi expedíciós hadtest vezérkari főnökének teendőivel egy francia hadosztály-tábornokot bizzanak meg. Allítólag Negrier tábornokot szemelték ki erre a feladatra. A nevezett lap megjegyzi azonban, hogy ez csak híresztelés.

(Sanghai védelme.)

New-York, augusztus 23. A kínai American Association táviratozza Sanghaiból, hogy a Jangce völgyében a helyzet egyre kritikusabb lesz. Katonai körök becslése szerint 15,000

— Értem, — intett ez a fejével s a két testvér fennakadt pillantással, némán, hosszan nézett egymásra.

Éjszakára elcsöndesedett a szél és a hold diadalmasan előbujva a felhők közül, hideg, tiszta fényével megvilágítja az éjszakát.

Benn a kertben, a kis náddal fedett viskóban Sanyi betömte a kutakról letépett szalmával a kitért ablakot s az anyja mellé huzódva, ott a láda tetején virrasztottak a hideg éjszakában.

Valamelyik budai toronyból tisztán odahallatszott az óra ütése s a két virrasztó előrenyújtott fejjel, lázas pontossággal számlálta az órákat.

Nagyon lassan következtek egymás után... Kilencz... Tíz... És még mindig várták Rozit...

Tizenegy óra után anya és fiu a rossz, báránybőrös bunda alatt megkapva az egymás kezét, rettentő ijedelemmel néztek össze.

— Már nem jön — sugták fogvaczogva.

— Az ajtó... Az első három ajtó — zokogott a pupos Sanyi, fejét az anyja vállára hajtva.

Az öreg asszony száraz szemekkel nézett bele az éjszakába. Égő szemei előtt tánczot jártak a csillagok s a kertben a dértől csillogó faágak mint valami fehérlepedős kísértetek hajlongtak előtte s egyre azt sugták a fülébe:

— Jobb így! Jobb így!

Sanyi pedig egyre zokogott!

— Rozi! szegény jó, drága Rozi!...

Tizenkét óra után az asszony megszorította a Sanyi kezét.

— Tűzet kellene raknunk, — sugta a fia fülébe.

— Igen, — intett ez.

— Hozz be hát szenet, Sanyi... A kertész kamrájából... A kertész úgy is gazdag ember, nem árt meg neki... Nekünk meg használni fog... Érted fiam? Használni fog...

— Értem — értem — bólingatott a fiu s úgy vaczogtak a fogai, mintha két darab aczélt ütöttek volna egymáshoz.

... És megrakták a tüzet. A kicsi vas-kályha oldalai gyorsan kezdtek áttüzesedni s a szobában előbb enyhe, majd tropikus hőség terjedt szét.

Sanyinak nem vaczogtak már a fogai. A rossz nagy bundát leterítette a földre, az anyját ráültette s ő maga az egyetlen széket, ami a szobában volt, odahuzta a kályha elé s a szék előtt térdelve, a tűz világítása mellett ezeket írta a halálos, gyilkos ködben:

„Közös elhatározással halunk meg: anyám és én. Rozi, a testvérném, már megelőzött bennünket... Nagyon szegények és nagyon szerencsétlenek vagyunk. Amíg Rozi nem lett beteg, addig nem voltunk ilyen szerencsétlenek és szegények. Rozi tanított és falun laktunk... Volt sok libánk, kis csirkénk, szép csipkefüggönyös, meleg szobánk s a sok kis leány kezét csókolt Rozinak, meg anyánknak... Azután Rozi beteg lett... Nagyon beteg... Egy esztendeig

feküdt s elengedték az állásából... Más leánynyal nem bántak volna így; de Rozinak — meg nekem — nincsen nevünk... Az anyám-nevét viseljük... Mintha az nem mindegy volna. Hisz mi így is imádtuk az anyánkat... De Rozinak sokat kellett azért szenvednie. Álláshoz is rettenetes nehezen jutott... Pedig a kisujjában több volt a tudomány, mint az egész képezdének az igazgatónővel együtt... A főispánné, mikor nevelőnőt keresett a gyerekei mellé, Rozit választotta. Aztán mikor meglátta a keresztlevelét — nem kellett több... Pedig Rozi szent volt és jó, mint egy angyal Engem is ő tanított meg mindenre, iskolába sohasem jártam s már nagy, komoly leány volt, mikor nem egyszer letelepedett mellém a porba s hogy ne unatkozzam, segített nekem a homokpinczéket építeni...

A faluról aztán ide jöttünk Pestre. Anyámnak volt egy pár száz forintja és mind elköltöttük a Rozi betegségére... Egy év múlva nem volt aztán egy krajczárunk sem. Anyám titkolta Rozi előtt és dolgozott mindent... Mosott, vasalt, varrt és Rozi egyre betegeskedett... Egy kertésztől kaptuk ezt a viskót, ahol most lakunk. Nyáron locsoltuk érte a virágokat, télen meg a virágházra vigyáztunk fel... Hanem ez csak hajlék volt... Énnekem nem volt mit. Eheztünk... Rozi aztán elment koldulni és — az első három ajtót csukva találta... És nem jött többé haza... Milyen jó is, hogy minden nyomoruságnak vége lesz a halálban!...

emberre van szükség, hogy Sanghait meg tudják védeni. A kormányt rá kellene bírni, hogy azonnal küldjön oda segédcsoportokat. A táviratot átadták a hadügyminiszteriumnak.

(Peking meghódítása.)

Washington, augusztus 23. Conger amerikai követ táviratozza Pekingből 19-iki kelettel, hogy a császári palotán kívül most már az egész város meg van szállva. Azt hiszik, hogy legrövidebb idő alatt beveszik a palotát is. A hittérítők egy része elment Pekingből, néhányan azonban az itt összegyűlt keresztény menekülőknél maradtak, a kiknek száma körülbelül 1000.

(A pekingi ostrom halottal.)

Berlin, augusztus 23. Ide érkezett jelentés szerint Peking fölmentésekor a német kirendeltségből tizennégy katona meghalt.

(Az európaiak békeföltételei.)

Páris, augusztus 23. A nagyhatalmak diplomáciai uton a Kinával szemben való követeléseket illetőleg a következőkben állapodtak meg!

1. Tuan herceg a felkelők összes vezetőivel egyetemben szigorúan büntetessék meg,
2. A regens császárnő fosztassék meg trónjától,
3. Kina egyik pontja a rendfőntartás biztossága szempontjából az európai hatalmak részéről katonailag megszállva tartassék.

A fekete hólapdák.

— A „nagyon szegény család” ügye. —

Arad, augusztus 23.

Ismeretes a „Magyar Szó”-nak leleplezése, melynek tárgya Rhédey Gyula veszprémi kanonoknak ama bizonyos „nagyon szegény család” részére folytatott gyűjtése volt. Ismertettük a dolgot részletesen s közöltük azt védekezést is, melyet a kanonok ur két baráti számvizsgálója adott közre. A „Magyar Szó” erre a szerezseny mosdatásra a következőképen felel meg:

A „Magyar Szó” közzétett több ugynevezett hólapdás gyűjtőlevelet, azonkívül hírlapi és magánnyilatkozatokat, amelyekből kitűnt, hogy Rhédey veszprémi kanonok tiltott titkos gyűjtést rendezett hosszú időn keresztül. Az ügy a belügyminisztert érdekelte, mert tiltott gyűjtésről volt szó s amennyiben nagy volt a gyűjtés eredménye (információink szerint némi napon az összes Veszprémbe jött leveleknek felét Rhédey kanonok ur kapta), érdekelte a gyűjtés ama bizonyos, „nagyon szegény család” is, amely méltán várta a számára összehólapdázott budapesti sarokház telekkönyvi kivonatát.

Koncedáljuk, hogy privátim privát embereket is érdekelhetett az eset. Minket is érdekelt, másokat is. Ezeket a másokat meg is kereste Rhédey Gyula kanonok ur. Felkérte Szabó Imre és Zichy Vladimir urat (polgári foglalkozása szerint az egyik országgyűlési képviselő, a másik gróf), hogy vizsgálják át a számadásait. Megtették és nyilatkoztak róla, s kijelentik, hogy ők az eléjük terjesztett számadásban semmi számadási hibát nem találtak.

Nagyon természetes, hogy mi ennek a két gentlemannak az itéletét teljes tisztelettel honoráljuk. Ő eléjük oda terjesztettek egy számadást, s megkérték őket, hogy csináljanak összeadást és kivonást. A számok, hogy jó magyarsággal szóljunk, klappoltak. — Csak az a hiba, hogy csupán a kiadásról voltak okmányok, a bevételről azonban nem. — A két ur teljes jóhiszeműséggel kijelenti, hogy a számadás, a mit ő látott, egészen helyes; de ennek a két urnak egyáltalán nem lehet fogalma róla, hogy a „nagyon szegény család” részére mennyi pénz folyt be Rhédey kanonok urhoz.

Mi nagyon szeretnők Veszprémet a szabad-
elvű-párt számára megtartani, de olyan vásárt még nem csinálunk, hogy ezt a szent kufárkodást elnézzük.

A tény az, hogy Rhédey Gyula évenként sok ezer forint értékű hólapdát kapott s ezekről *esztendők mulva* most csinált egy számadást, olyant, a milyen neki tetszett. Hogy megszámlolta magát, a maga hólapdás módja szerint, azzal bennünket terrorizálni nem fog.

A dolog lényege az, hogy Rhédey hólapdás gyűjtést folytatott éveken át — *engedély nélkül*; hogy a nyilvános gyűjtés eredményéről nyilvánosan el nem számolt; hogy az évek hosszu sora óta kétségtelenül felgyülemlett igen nagy összegekből 1400 forint hovaforrásáról ad csak számot. Ezért mindenben fentartjuk vádainkat a gyűjtőgető kanonok ellen. Tessék számszerűleg kimutatni, mennyit kapott bélyegekből, tessék feltárni, mikép és hol értékesítette a bélyegjegyeket.

A temesvári alkirály.

— A mahdi helytartója. —

Arad, augusztus 23.

Megemlékeztünk már arról a keresztényellenes mozgalomról, mely Somaliban támadt és melynek gócpontja Harrar. A mozgalom főképp az abbesziniai keresztények ellen irányul és vezére egy Mohammed-ben Allah nevű sejk a Dottayain törzsből, a ki új máhdinak adja ki magát.

Mint az olasz lapoknak Abessziniából jelentik, a máhdinak 90.000 katonája van és — mint azt egy táviratban már jeleztük — főhadvezére az ő egyik helytartója, Inger Szolimán volt osztrák-magyar katonatiszt, a ki áttért az izlám hitre. Ő a lelke az egész mozgalomnak, mert a mohamedánok valóságban rajongnak érte.

Az új máhdi seregét különben háromfelől is szorongatják. Harrar felől Menelik, északról a francziák, délről pedig az angolok. Menelik már egyszer meg is verte őket Dzsiga-Dzsigánál, de azért Mohammed ben Allah és Inger Szolimán e jelszóval vonulnak Abesszinia felé:

— Halál a keresztényekre!

Az olasz lapok jelentéséből kitűnik, hogy a lelkes mohamedán senki más, mint Inger Szolimán, a temesvári születésű volt katonatiszt, a ki Somali és Magyarország közt kereskedelmi összeköttetést akart létesíteni és a kormány szubvenciójával el is jutott Dzsibutiig, de ott elfogyott a pénze és az ekspedíció dugába dőlt. Ismeretesek azok a levelek, a melyeket Inger Szolimán Dzsibutiból írt. Ezekben a levelekben a legnagyobb keserűséggel emlegette a magyar kormány szűkkeblűségét, a miért közvetlen a cél előtt cserbenhagyta, habár okmányokkal igazolta, hogy őt Somaliban sejké választották és így mindent keresztülvizs, a mit akar.

Nálunk azonban minden tulmerész tervet szédelgésnek minősítenek és Ingert is közönséges kalandornak tartották. Ez a különbség köztünk és a francziák közt, a kik Marchandot az ő Inger Szolimánjukat nemzeti hősként tisztelik. Megtörve érkezett vissza Inger szülővárosába, Temesvárra, majd ismét Budapestre jött, a hol részvénytársaságot iparkodott alapítani tervének megvalósítására.

Hónapokon át fáradozott ezen Inger Szolimán a titkárával dr. Kifiotisszal együtt és a két szalonkabátos, fezes alak mindenütt feltűnést keltett, a hol megjelent.

Budapesten az a megtiszteltetés érte Inger Szolimánt, a mit elkeseredetten panaszkodott el, hogy a rendőrség felügyelet alá helyezte és állandóan egy detektív járka a nyomában. Ez állítólag a francia kormány kérésére történt, mert a dzsibuti-i francia kormányzó, a ki Inger ekspedícióját lefoglalta, azt jelezte kormányának, hogy Inger Szolimán veszélyes ember, a ki képes a mohamedánokat fellázítani.

Csalódottan hagyta el Inger Szolimán Budapestet és csak annyit mondott, hogy nem-sokára nagyot és érdekeset fognak róla hallani. Hát ez a legújabb hír róla bizony elég érdekes.

A posztkiszli-tolvaj ékszerei.

Árverés Csombornál.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 23.

A budapesti posztkiszli hirhedt tolvajának, Csombor Imrének és nejének, Zsengellér Zsuzsannának ékszereit a magyar királyi kincstár, mint fölperes, ma árverezte el az alkotmány-utcai törvényszéki épületben. A kincstárt Stesser János dr. ügyész képviselte, Viosz Béla végrehajtó és Seiler becsüs vezették az árverezést.

Az ingóságok árverési terme szokatlan képet nyújtott. A németül diskuráló hiénák, (magyar szót aranyért se lehet hallani!) mintha érezték volna, hogy nem közönséges árverezés ez a mai — feketébe öltöztek — így adván meg az illő végtisztességet a posztkiszli tolvaj ur és hites felesége ékszereinek.

Boldog volt, aki vehetett egy-egy tárgyat a szent ereklyékből, amelyeket egykor Csombor Imre keze érintett. — Tárgy pedig volt bőven.

Csombor urnak nem kevesebb, mint tizenegy darab órája volt a kótya-vetyére került hagyatékban. Volt egy nagy kétfedelű aranyóraja, amit láncostól együtt Ungár Samu 100 koronáért váltott magához. A nagy pecsétgyűrűt tizenhat koronáért Lóvy József dr. vette meg. Nyolcz darab ezüst óra huszonöt koronáért kelt el.

Megható jelenet volt, mikor az árverést vezető becsüs egy kicsi jegygyűrűt kínált, potom négy koronáért. Egy kicsi gyűrűt amit a délczeg és még becsületes Csombor Imre húzott fel a deli Zsengellér Zsuzsanna ujjára — szerelme zálogául. Atsiklottak ezen is gyorsan szó nélkül; hat koronáért vették meg.

A jegygyűrű után kanalak, fülbevalók lánczok és kulcstartók kerültek sorra. Utoljára maradt egy kis nyakék — benne a Zsengellér Zsuzsanna leánykori arczképével. Egy koronáért kínálták, de az árverezési hiénák — a fülüket sem mozgatták. Végre is egy ábrándos lelkű riporter váltotta magához a posztkiszli tolvaj szerelmesének arczmását.

Dél felé járt az idő, mikor vége volt a Csombor Imre ékszerei elárverezésének és a vevőközönség lassanként széteszlott: boldogan szorongatva egy-egy kedves ereklyét a posztkiszli tolvaj hagyatékából.

A kincstár 480.000 korona követelése helyett a 11,156 koronára becsült ingóságból mindössze 600 korona jutott és így jókora összeg maradt fedezet nélkül.

A nagybácsi párbaja.

— Vidéki szenzáció. —

Arad, augusztus 23.

Egyik közeli városból írják a következő mulatságos esetet:

Végre egy történet, mely amellet, hogy a nagybácsik nyárspolgáris hírét czáfolja meg, igen érdekes is egyuttal. Az esettel szemben igen kivételes diskreczióval kell lennünk és azt következőkben közöljük:

Beavatott körökben feltűnést keltett egy párbajhir, mely igen érdekes előzményekkel bir.

Egy jómódu magánzónak, ki deres haja daczára a legkiválóbb szépasszonyok egyikét szerencsés nejének mondani, a napokban nyil-

vános helyen, hogy-hogy nem, egy névtelen czédulát csuszattak a kalapjába. Hazamenőben a férj a czédulára figyelmes lett és azt olvasta ki belőle, hogy a szép asszony egy kissé melegebb érzéssel van férjének unokaöccse iránt, mint amennyit éppen a rokonsági kötelék meg kíván s rendezvons-k idejét a fiatalember által hozott regények lapszélein állapítják meg egymással.

A férj természetesen még azon este szigoruan vizsgálat alá vette a szép asszony bou-doirjának asztalán levő regényeket, de minden eredmény nélkül. A lapszéleken csupa ilyes kifejezéseket talált:

„Ez érdekes hely“, „én halálát megsirat-tam“ stb.

Képzeltetni a férj örömét a csalódással vált egy újabb asszony levélre, melyben a zaklatott, férjet arra figyelmeztették, hogy a regények-nek azon a lapszélein, ahol azok az ártatlan megjegyzések vannak, az ismert *vegytintával* van egyéb merész coserie beírva. A hogy a lap illető részét fölhevítik, azonnai olvashatóvá válik minden betű.

Ez világosan volt mondva, s még aznap este, a férj egy hatalmas Ditmar-fele lámpa forró üvegéhez oldalt tartva az írónal jegyzett lapszéleket, meglátott s megtudott mindent.

Ahogy a papír megmelegedett, szép világoskék betűk tűntek elő rajta s a többek közt ezt is olvashatóvá tették:

— Az öreg gimpli mitsetud. A tegnapi délutánt nem fogom felejteni soha.

Egyenél volt arra, hogy a nagybácsi (mielőtt az asszonynak tudtára adott volna mindent) provokálja az unokaöccsét. Forrásunk szerint a párbaj tegnap délelőtt ment végbe és pedig oly nagy elővigyázattal, hogy még ma is csak a felekhez legközelebb állók tudnak valamit az esetről.

A párbaj vér nélkül ment végbe és csupán az unokaöcs kabát-ujját horzsolta a nagybácsi golyója.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: Szünet.

Szombat: *Búr háború*, bohózat.

Vasárnap: Délután: *Kuruczfarang*, népszimű.

Este: *Búr háború*, bohózat.

Hetfő: Szünet.

* **A bur háború** változatos eseményei nagyban foglalkoztatják a társulatot. A szombati bemutató előadásban ugyszólván az egész személynzet résztvesz. *Bács* játsza Krügert, *Mezey* Cronjét. Millert *Fenyéri*, leányait *Angyal* Ilka és *Rédei* Szidi. Kedves kis szerepe van *Harmath* Józsnak. A bur földre jutott orfeumtársulat tagjai *Felhő* Rózsi, *Kőrösi* Giza, *Parlagi* Kornélia, *Andorfi*, *Hegyesi* és a főmecczés, *Hazai* Mór *Nyilasi* Mátyás. *Erczkövi*, *Gáthy* *Palágyi* játszanak még nagyobb szerepet a tánczos és énekes bohózatban.

* **A premier.** *Szalkai* Lajos szintársulata július közepétől *Orosházán* játszott, hol a napokban fejezte be a szezon szép eredmény-nel. Az énekes darabok zsufoolt házkat csináltak, amit — talán az *Leszkayn* kívül — minden direktor megirigyelhetett. És megirigyelhetett Orosházától minden magyar város még valamit: egy *premiert*. Egy valóságos *premiert*, helyi szerzővel és nem mindennapi bal- esetekkel. A szerző dr. gróf *Matuska* László, a darab cz me: „*Ös-Budavárban*.“ A színiap vig-játéknak mondja, a premier azonban tragikus volt. A Borsszem Jankónak való halás téma, ahogy egy orosházi ujság leírja az előadást:

„... Az előadás sok kívánni valót hagyott hátra, általában a szerzőt egy egész sereg malór kísérte. Egész nap esett, a színházba me-

netel idején pedig csak úgy zuhogott az eső. A förtelmes idő persze a publikum nagy részét *visz-szariasztotta*. Előadás alatt a zuhogó eső egy pár-szor olyan vehemenciával csapkodta a szinkör tetőzetét, hogy *nem lehetett hallani*, amit a szin-padon beszéltek. Az első felvonást a kurtinahuzó önkényüleg megrövidítette, *egy jelenettel előbb eresztette le a függöngt*, pedig az elharapott felvonás-vég nélkül a harmadik felvonás kezdetét nehezen lehet megérteni. Mind ennek tetejébe jött az egyik főszereplő, a János báró szereplőjének *botrányos állapota* és még botrányosabb játéka. *Kalmár* Gyula nagyon is sok szíverősítőt talált magához venni — talán érezte az igazgató tá-vollétét — olyan állapotban lépett be a színpadra, olyan gyászos alakot mutatott be, hogy a közön-ség fenhargon adott kifejezést méltatlankodásá-nak. Teljesen tönkretette a vigjáték legjobban megrajzolt alakját és persze nagyot romlott az összhátason. A szerzőn kívül sajnáltuk a partner-jét is...“

No, ez az előadás csakugyan nagyon érde-kes lehetett, sőt ennyi „*érdekesség*“ mellett bátran dupla-pénzt szedhettek volna.

* **A nagyváradi új színház** annyi viszontag-ság után nemsokára készen lesz. Az épület csinos, de kicsi. Szörnyűségesen kicsi. Hozzá-értők azt mondják, hogy annyi áldozat után kár volt ebbe az építkezési tervbe bele menni. A direktornak az elképzelt legteltebb ház mellett sem lesz *ötszáz forintnál* több bevétel-e egy este. Páholy alig van a színházban. A mi kevés van; szűk és rossz. Olyik páholyból egy embernél több a színpadot nem figyelheti. Két páholyból abszolúte nem lehet a színpadra látni. Az ülőhely is kevés és rossz. Keskenyek a székek és kényelmetlenek. A karzat kicsi, a színpad pedig valóságos zug. A megérkezett függönyöket sem lehetett mind felaggatni. A díszlet-raktár tűz kemence, fagerendázatu. Egy szikra és lángbaborul menthetetlenül min-den. Szóval a Nagyváradi új színházzal egy-általán nem remekeiték az építők, — no meg a tervezők sem.

* **Sztrájkoló kóristák.** Kolozsvárt sztrájk volt. Nem a péklegények, vagy a közuti moz-donyvezetők szüntették be a munkát, hanem a színház karszemélyzetének pár tagja lépett a megtagadás földjére. Tegnapelőtt az „*Ördög pi-rulái*“ került színpadra, melyben több, a karsze-mélyzet tagjai által eljárando táncbetét is sze-repelt. Az ilyen fajta betétekért eddig külön díjazás járt a fellépőknek. Az új reformokban utazó művezető azonban ezt az uzust elveten-dő tradíciónak minősítve, kijelentette, hogy nem fog fizetni a tánczert a szegény kardalo-soknak. A karszemélyzet erre válaszképen el-határozta, hogy nem tánczol. Ugy is lett, *nem léptek fel*. Az igazgatóság kép törvény elé idézte őket s mindnyájokat pénzbüntetésre ítélte. Eleinte azt is tervbe vették, hogy négy karda-losnót minden további nélkül elbocsássanak a színház kötelékéből; ezt a szándékot azonban később elejtették.

Párisból.

Az Aradi Közlöny számára írta:

Colomanus.

IX.

Margherinál ebédeltünk a Boulevard des Nouvellesen és ebédközben kedélyesen eldis- kuráltunk mindenről, a mit napközben a kiál- litáson és a városban láttunk és tapasztaltunk,

A városban nagy az izgatottság a perzsa sab elleni merénylet miatt és a mi asszonyaink szívszorongva tárgyalják az esetet.

— Mit gondolsz fiam, mire ítélik azt a nyomorultat? — kérdezte a feleségem.

— Azt bizony bajos megmondani, ha nem tudjuk alaposan a részleteket; mert lehet, hogy a merénylő beszámíthatlan örült, és még sok

minden lehet, egyszóval az ujság után nem lehet ítéletet mondani, de holnap, tubiczám, már mindent meg fogok mondhatni.

— Holnap? Hogyan? — kérdezték mind-nyájan.

— Hát úgy, hogy az osztrák-magyar kö- vetség utján három jegyet szereztem a ma éjjeli kihallgatáshoz és minthogy épen szó esik a dologról, ezt az örvendetes körülményt ezen- nel tudomásotokra adom és egy félóra mulva már indulunk a Palais Justicebe.

— Es mi? — kérdi Paliné.

— Ti asszonyok szépen felhúzódtok a szo- bátokba és a balkonról tanulmányozhatjátok addig a boulevardok éjjeli forgalmát. Na Al- bert testvér, örülj, mert olyanban lesz részed, a mivel otthon évtizedekig eldicsekedhetel.

Albert a nyakamba borult és hálálkodott a megemlékezésért.

Egyideig morgott, zugott a hölgytársaság, de utóvégre belátva, hogy a hivatásnak is kell apró áldozatot hozniok, belényugodtak és a szállodához érve, elbucszunk tőlük. A kocsi már ott állt készen, mi hárman beléültünk és hangosan odaszóltam a kocsisnak: Palais Justice!

— Nos mit szóltok hozzám? — kérdém nagyságom tudatában.

Pali csóválta a fejét és csak azon csodál- kozott, hogy a követség ez ügyben közbenjár- hatott.

— Oh te országos, czimeres csacsi! Hát te igazán a kihallgatáshoz akarsz menni? Hát le- hetséges az, hogy publikumot eresztenek ezen vizsgálóbírói funkcióhoz?

— Hát nem oda megyünk?

— Persze, hogy nem! Kocsis! A bal ma- bilbe!

Pali és Albert egy ideig mereven néztek reám, azután „Gazember!“ — felkiáltással a nyakamba borultak és összevissza csókolgattak. Albert testvér pedig örömeiben majd kiugrott a kocsiból.

Megékeztünk a bal mabilbe. Káprázatos látvány tárult el szemeink előtt. Ennyi szép és chikkés grizettet még ál munkban sem láttunk. Egy kis asztalkánál helyet foglaltunk. A pin- czér rögtön jelentkezett.

— Un boc! — szóltam én.

— Un glace! — mondja Pali.

— Une petite noir! — mondja Albert.

A pinczér elsurran és pár percz mulva, hoz nekem sört, Palinek jegeskávé.

— Ou est mon petit noir? — kérdé sér- tődve Albert, hogy neki nem hozott semmit.

— Tout suite! — mondja a pinczér és el- rohan.

Kevés vártatva jó a pinczér, karján egy kis szerecsen leánnyal.

— Voila monsieur! — mondja a pinczér és mellénk ülteti a kis szerecsent.

Albertet környékezi a guta.

— Hát ez mit jelentsen?

Pali és én neveltünkben majd leestünk a székről.

— Albertkám! — vigasztaltam őt, — te kis feketét kértél, nohát hozott neked egy kis feketét.

Kis vártatva, két rendkívül csinos grizette közeledett felénk és csak annyit mondtak: Pardon! és helyet foglaltak az asztalunknál, megitták a sörünket és mikor kifogyott az ital, a legnagyobb otthoniassággal rendelték a pezsgőt.

Ez imponált nekünk. A zene szólt; a kan- kan járta és egyszerre, alig vettük észre, a kis szerecsen felkapta Albertet és belésodorta a tánczolók örvényébe és ott benn az örvény- kellő közepében láttuk, mint hányja-veti Al-

bert a kánkánt, hogy csak úgy gyöngyözött a homloka.

A tánczolóok között hirtelen nagy láрма keletkezett. Felugrottunk az asztalunkra és rémülve láttuk, hogy alapos verekedés keletkezett a tánczolóok soraiban. De nem törődünk vele, a grisetjeink nevettek azon és azzal vigasztaltak, hogy ez mindennapos dolog.

A zaj mindig közelebb jött és úgy vettük észre, hogy az emberáradat felénk tart. A látvány iszonyu volt.

A sokaság közül Albert jött felénk, kegyetlenül összeverve, a cilinderje beütve, a nyakraalója letépve, a ruhája összeszagatva és utána folyton hadonázva és káromkodva egy szerezcsen.

Segítségére siettünk Albert testvérnek és csakhamar megértettük az egész dolgot.

Albert félig pityókosan a táncz helyén megölelte és megcsókolta a petit noirt; ezt a szerezcsen leány férje meglátta és úgy elagyabugyálta szegény testvérünket, hogy csak úgy nyekkent belé.

De a veréssel még nem ért véget a dolog. A rabbiátus szerezcsen kártérítést kért indus szokás szerint, vagy pedig bekísérteti Albertet a rendőrséghez. A kártérítés 500 frank volt.

Alberttel forgott a világ, kiállításostól együtt, szédültében még az Eiffel-tornyot is sósikiflinek nézte. Honnan vegyen 500 frankot, hisz a felesége 10 franknál többet nem ad neki egy napra.

— Eh bien! — mondám én határozottsággal — menjünk a rendőrségre.

— De Colomanuskám! Ez a szégyen!

— En evant! — mondám én.

Beléültünk két kocsiba, a szerezcsen párral együtt és beállítottunk a legközelebbi rendőrséghez. Ott jegyzőkönyvet vettek fel velünk és az ítélet az volt, hogy Albertért fizettünk 50 frank kártérítést és 20 frank pénzbüntetést a garázdálkodásért.

Ezután különböző boltokban helyreállítottuk Albert toilettjét, vettünk neki egy új cilindert és mint egy vert sereg indultunk haza.

Másnap a reggelinél Albertnének feltűnt az új cilinder.

— Kérlek muczusom, a Palais justicben valaki kicserélte a cilinderemet.

Feleségem ez alatt olvasta az ujságot. Hirtelen felsikolt, ájuldozik és csak annyit rebeg: Petit noir!

Az isten tegye akárhova a nyomorult riporterjét, hát nem megírta „Petit noir“ czimén a mi tegnapi bűnügyi tárgyalásunkat a rendőrségnél.

— Holnap utazunk! — mondá a magához tért feleségem.

Albertné azonban még most sem tudja, a hirtelen elutazás okát, Albertet pedig folyton rázza a hideg.

MULATSÁGOK.

Vigalmi naptár:

Augusztus 26. A nagy-butyini önkéntes tűzoltó-egylet tánczestélye (Korona-vendéglő.)

(=) A borosjenői műkedvelők köre folyó hó 20-án jótékony czélú tánczvigalmat rendezett, mely a legjobb hangulatban világos virradatig tartott. A jelen volt hölgyek névsora a következő:

Asszonyok: Boros Péterné, Deutch Arminné, Dénes Józsefné, Duffek Károlyné, Genát Sománé, Jéger Ernóné, Keresztury Ferenczné, Klein Simonné, László Albertné, Leirer Jánosné, Pataki Józsefné, Pintér Imréné, Sárossy Istvánné, Tábor Jánosné, stb.

Leányok: Boros Róza, Dénes Erzsike, Dénes Ilona, Dénes Margit, Eich Mariska, (Uj.-szt.-Anna),

Genát nővérek, (Arad), Keresztury Antonia, Klein Mariska, (Pankota), Klein Fannyka (Pankota), Klein Szerénke, (Arad), László Aranka, Leirer Róza, Leirer Mariska, Niegreis Eszti, stb.

Ujabb levél Faragó mandarintól.

— Megnyugtató hírek a boxerek lázadásáról. —

Arad, augusztus 23.

Lapunk a minap érdekes hirt közölt innen az Alföldről elszármazott Faragó Ödönről, aki nagy hiavatalt visel Kinában. Az állami fővámhivatalnok tisztséget tölti be. A mandarin Csing-Kang városában lakik feleségével, a Zentáról elszármazott néhai Zsarkó zentai közjegyzőnek leányával.

Nyugtalanító híreket hozott legutolsó levelük, melyet Salamon zentai közjegyzőhöz intéztek s mely még akkor kelt, amikor még itt nyugaton vezérczikktémákat képeztek a boksz-ostromról szóló tudósítások, melyek ma már pár sornyi, szűkszavu táviratokka zsugorodtak, nagy szomorúságukra azoknak, akik az angolbur háboru után egyedüli örömeiket s izgalmaikat a fehér-ellenes lázadásban találták.

A Faragó mandarin sógorához, Salamon közjegyzőhöz írt levél tele volt aggasztó hírekkel, melyek annyival is inkább komolyak voltak, mivel a bokszerek mindinkább délfelé nyomultak s már Csing-Kang körül táboroztak s így veszély érheti az idegeneket Kina déli részében. Szegedi és zentai rokonaik meg ismerőseik aggódtak a nyugtalanító hírek miatt. Napról-napra türelmetlenül várták a postát, hogy hátha írást hoz Kinából, mely végre megszabadítja őket az aggódástól.

A lapok ujabbban ugyancsak vegyes tartalmu tudósításokat közölnek a kínai harctérről, hol a szerencse kedvezése is mindig változó. Ilyen körülmények közt már a legrosszabbra is gondoltak a Faragó mandarin családja iránt érdeklődők. A magyarországi rokonok nyugtalanodása, félelme is fokozódott, mikor napok múlásával se voltak hiraással a messze idegenből.

Hosszu várakozás és aggodás után a napokban végre megnyugtató hírek jöttek Csing-Kangból a mandarin sógorához, Bozó Kálmán szentesi közjegyzőhöz. A levél julius elejéről van keltezve. Azt írják benne, nyugodtak lehetnek idehaza, mert *semmiféle veszedelem se fenyegeti már őket odakint*. A bokszerek elhúzódtak a környékről. Ha netán újból visszatérnének, akkor se lesz bajuk, mert megtettek minden intézkedést a veszedelem elkerülésére.

A Kinából jött érdekes levél megnyugtató tartalmát most közölték a szegedi rokonokkal is.

Csókon szerzett menyasszony.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, augusztus 23.

A lipótvárosi kaszinóban csodálatos dologról beszélnek. A história époly csodálatos, mint érdekes, hogy ha igaz.

M. Mihálynak, a gazdag bankárnak a lelke rajta, ha füllentett, de mert az egész társaság szavahihetőnek tartja ezt a lipótvárosi háziaságának a történetét.

A bankár ur ezt mesélte:

— A házammal szomszédos 3 emeletes palota, a mint tudjátok, özvegy F. Gyuláné tulajdona. A még mindig szép özvegynek van egy még szebb leánya, a kit épen az idei farsangon mutatott be a társaságnak. Hiszen ismeritek a szép szöke Annuskát. Hanem azt nem tudjátok ugy-e, hogy a csecse baba már

menyasszony. A boldog vőlegény pedig, a szerencsés flótás, egy ágról szakadt tanárjelölt, valami Székely Andor nevű fiatal ember.

Hogyan lehetséges ez?

Az történt ugyanis, hogy az Annuska háli ruháit otthon csinálták. Egy ügyes kis varróleány — valami csinos fruska lehet — járt a házhoz. Ezzel a leánynyal kaczerkodott a tanárjelölt, a ki a második emeleten egy udvari szobában lakott és épen visavis-ja volt az a szoba az első emeleten, a hol a házikisasszony és a varrónő szorgalmatoskodott.

A mikor a tanárjelölt tisztába jött azzal, hogy viszontszerettetik, már t. i. a kis varróleány által, mindenáron légyottot akart kicsikarni tőle. De a kislány hamis volt és csak tovább kaczerkodott.

Székely barátunk ekkor hadicselhez folyamodott és esténként, mindig ott leselkedett a lépcsőcsarnokban a kis leányra. Az volt a kívánsága, hogy megcsókolja hirtelen azt a kis piros száját, a többi aztán magától megy — gondolta magában.

S mint így várakozik, nagy kendőbe burkolva kiszalad a leány a folyosóra. A tanár ur se kérd, se szól semmit, hanem hirtelen átka-rolja a leányt és összeviszza csókolja.

— Ugy-e itt van kis hamis, most nem szabadul el tőlem — szól aztán még mindig átka-rolva a leányt.

De egyszercsak ijedten bocsátja el, — a gáz fényénél ugyanis nagy rémületére észreveszi, hogy akit ő oly szerelmesen megtámadott, nem más, mint a háziasszony leánya.

Annuska, — nekem a szobaciczájuk mesélte el — pirulva, zavartan huzta össze a kendőjét, aztán hangosan felkaczagott s így szólott az elámult tanár urnak:

— *Ezt már régen megtehette volna!*

No hát, hogy a tanár urnak is van izlése és tud különbséget tenni egy szegény varróleány és egy gazdag előkelő háztulajdonos leánya között, azt elgondolhatjátok.

Bizony barátim, az Annuskát így kapta meg Székely Andor tanárjelölt. Már ki is van nevezve a tanárnak. Az őszszel pedig meg lesz az esküvő.

HIREK.

— **A város kölcsöne.** Ismeretes, hogy milyen sokat foglalkoztatta már Aradváros törvényhatóságát és pénzügyi bizottságát a *honvédhuzár laktanya* építésére felveendő kölcsön ügye. A *jelzalog hitelbank* ajánlata ellenében, a város tulajdonát képező *regále kártalanítási kötvények* megfelelő részének értékesítését határozta el a törvényhatóság. Holnap, pénteken délután fél 5 órakor a pénzügyi bizottság ismét foglalkozik ezzel az ügygyel, abból az alkalomból, hogy a *pesti hazai takarékpénztár egyesület* ajánlatot tett a kölcsönre nézve. Mint értesülünk, ez az ajánlat sem kedvezőbb a jelzalog hitelbankénál. A pénzügyi bizottság ülésének tárgya lesz ezenkívül az *árvaház évi költség elbírányszata*.

— **Főispánváltás Csanádmegyében** czim alatt a ma érkezett *Szegedi Napló*-ban a következő hirt olvassuk:

Amióta *Szell Kálmán* Magyarország miniszterelnöke, a lapoknak szinte állandó híreivé váltak azok a kombinációk, melyek minden megbízható értesülés nélkül íródtak egyes könyvatosok felüleletes értesülei nyomán. A tömeges főispán-váltásokból alig vált be eddig egy-kettő. A főispáni karban beálló változásokról beszélnek ismét. Ezek közt van egy, mely közlől érdekel bennünket, minthogy egyik szomszéd vármegyéről

van szó s melynek, úgy látszik, mégis csak van pozitív alapja. Hire jár, hogy *Lonovics* József, Csanádvármegye főispánja rövid idő alatt megváltik állásától öreg korára való tekintettel. Udódjául *Kállay* Zoltánt, Hevesvármegye főispánját emlegetik, kiről azt hiszik, hogy a kormánypárti Csanádvármegye főispáni székével szívesen cserélné föl a hevesi főispánságot. Kombinációba vették azonkívül *Vásárhelyi* Lászlót, *Návay* Lajos drt és *Meskó* Sándor drt. Ezek azonban még csak tapogatózások. Biztosat senkise tud. De majd elváltik pár hónap múlva, hogy kívül töltik be Csanádvármegye főispáni székét. Ha ugyan egyáltalában megüresedik és nem marad minden a régi ben.

— **Erzsébet királyné síremléke.** Azt a bronzba öntött emléket, melyet a magyar nők kegyeleme emelt megdicsőült királynénk emlékére, szombaton, augusztus hó 25-én szenteli be Bécsben, a kapuczinus atyák templomának sírboltjában *Vasary* Kolos biboros hercegprimás. A beszentelés ünnepségére a hercegprimás vezetése alatt harmincz tagu női küldöttség megy Bécsbe, köztük több csillagkeresztes hölgy is.

— **A körmöczbányai mandátum.** Körmöczbányán ma választottak képviselőt az elhunyt *Amon* Ede helyébe. Mint nekünk táviratozzák, *Chabada* Pétert, a szabadelpárt jelöltjét egyhangulag megválasztották.

— **A párisi világkiállítás meghosszabbítása.** Egy Párisból érkezett rövid távirat jelenti, hogy a francia kormány meghosszabbítja a világkiállítás idejének tartamát. E lépés okát nem hozták nyilvánosságra s némelyek abban a hiszemben vannak, hogy ez a világkiállítás váratlanul nagy sikerére mutat. Ez azonban nem egészen bizonyos. Sőt lehet, hogy éppen ellenkezőleg áll a dolog. Páris ugyanis rendkívül nagy előkészületeket tett a kiállításra s hir szerint az eredmény nem felelt meg a várakozásnak. Az idegen forgalom arányai sem voltak olyan óriásiak, mint remélték. Lehet, hogy a világkiállítás időtartamának meghosszabbítása azoknak kárpótlása végett történik, akik építkezésekkel és más előkészületekkel nagyobb költségekbe verődtek, mint a mennyi a kiállítás végéig megtérülhetett volna.

— **Iskolaépítő püspök.** Nagy örömet keltett Szegeden az a hir, hogy *Desseffy* Sándor csanádi püspök saját költségén tanítóképző intézetet állít. A Mi Asszonyunkról elnevezett apácák fognak tanítani az intézetben, melybe, bárróm. katolikus jellegű lesz, más vallásu növendékeket is vesznek fel.

— **Lajos napja.** Szombaton köszönt be Lajos napja. Nagy nap ez országzerte, megünneplik itt is, ott is, részint emlékezővel a poraiban nyugvó legnagyobb Lajosra, részint vidám poharazásokkal a köztünk élő Lajosokra. Népkörök és egyletek már nagyban készülnek, hogy megüljék Lajos napját. De nemcsak nálunk néznek nagy várakozással a küszöbön álló Lajos napja elé, hanem a fővárosban is, a hol évről-évre a legvidámabb poharazás esik ezen a napon. A Pósa-asztaltársaságot *Pósa* Lajos ez uttal is versben hívta meg a Lajos napi ünnepre. A kedélyes vers, amelynek *Borra hívás* a címe, így kezdődik:

Akaszsa a szegre mindenki a gondját,
Azt a ragyogóját! Járjuk a bolondját!
Bunak, bubánatnak ajtó megett helye.
Busuljon a ló, hisz elég nagy a feje!
Csengjen a billikom! Itt a Lajos napja!
Egy helyett öt hordó gurul az asztalra.
Megnyilott a békés tüzet ontó keble,
Akinek elment is, megjön most a kedve!
Gyöngyöző bor mellett, muzsikaszó mellett
Tótágast is állhat, bukfenczet is vethet!
Hogy megbirkózhassunk *Ménessel*, *Gyorokkal*:
Lássa el magát jól kiki két torokkal...

— **A czár a szerb királynénak.** Említettük már, hogy II. Miklós czár *Sándor* szerb király nejeinek *Draga* Masinnak értékes nászajándékkal kedveskedett. Remek mivű, gyémánttal és smaragddal kirakott nyakéket adott, melyet — mint *Pétervárról* jelentik — *Manzurov* orosz ügyvivő fog átadni a királynénak.

— **Zimándy nem halt meg.** Tegnap egy törökbálinti távirat nyomán a fővárosi lapokkal együtt mi is jelentettük, hogy a Kossuth gyalázó hirhedt plébános: *Zimándy* Ignác meghalt. Ma arról értesülünk, hogy a hir — korai. *Zimándy* nem halt meg, csak nagyon beteg. A lapok hire azonban mindenütt hitelre talált, úgy, hogy ma az *összas budapesti temetkezési vállalatok kiküldték ügynököket Törökbálintra*, hogy a temetésre nézve ajánlatot tegyenek. Az ügynökök azonban azzal tértek vissza főnökeikhez, hogy a törökbálinti plébános ur egy csöppet sem halt meg, csak halálosan beteg, de azért nem lehetetlen, hogy még fölgyógyul. — Sem a tegnapi hir, sem a mai czáfolat nem sokat változtat *Zimándy* ur sorsán. A társadalom, a mely minden élő bűnösnek kegyelmezni szokott, tőle sem tagadta meg irgalmát s így őt is régen halottnak tartja, a kit e földön nem kell bántalmazni, mert vétkeiért úgy is számol odafönn és bűnhődik odalenn. Nos, ez elég lesz, sok is lesz róla... *Zimándy* Ignác nem halt meg s haláhire, meg annak czáfolata csak azért kellemetlen, mert annyi szónak kellett esnie *Zimándy* Ignác „tisztelendő“ urról.

— **A Sárosy-utczai gyilkosság.** *Pomucz* Tódor, kit a Sárosy-utczai gyilkosság ügyében fogva lévő *Borbély* Anna özv. *Jemlichné* gyilkosának vall, semmit sem akar tudni a neki tulajdonított bűntettéről. Mióta Gyuláról Aradra szállították, állhatatosan tagad. Nem lehetetlen, hogy *Borbély* Anna őt is csupán hosszuból akarja belekeverní a dologba, mint a meggyilkolt asszony fiát. Pedig úgy viselkedik az asszony, mintha megbánta volna tettét: reggeltől estig sir a czellájában.

— **Baleset a püspök vonatával.** Tegnap reggel a budapest-fiumei gyorsvonat Kelenföldnél kisiklott, úgy, hogy a lokomotiv kiugrott a sinekről. A sinek egy vagy két méternyire megrongálódtak. A lokomotiv magával rántott még két kocsit, ezek szintén megrongálódtak. Az utasok, köztük a Bécsbe utazó *Hettyey* Sámuel püspök, vagy másfél óráig várakoztak, míg új lokomotiv jött Budapestről. A kisiklás több csatlakozásnál kését okozott. *Hegedűs* miniszter 10 percczel a vonat kisiklása után külön vonaton indult el Budapestről Fiumébe, de az ő vonata megelőzte a kisiklott gyorsvonatot, mely későbbben ért Fiumébe. A vizsgálatot megindították.

— **A betörő kalandornő.** *Vágó* Amáliát ma este elszállították Szegedre, hol a rendőrség az ott elkövetett betörései ügyében folytatja a vizsgálatot. Ennek befejezte után visszahozzák Aradra, miután itt régebben követte el a betöréseit s így az aradi törvényszék illetékes itélkezni az ügyben.

— **Letartóztatott völegény.** Debreczenből írja tudósítónk: A debreczeni rendőrség tegnap este egy csalót fogott el, a ki éppen nászúton volt. *Szarvas* Gergelynek hívják. Napokkal ezelőtt Vámos-Pércsen próbált szerencsét, a hol olyan gabonára szedett előleget, aminek hirehamva sincs. Hogy, hogy nem, elég az hozzá, hogy *Engel* Vinczétől száz ezüst forintot, *Lówytól* pedig 25 ezüst forintot sikerült előlegképen felvenni. Az előleg felvétele után pedig kisebb gondja is nagyobb volt annál, hogy ő a kikötött termés szállítása után nézzen. Ellenkezőleg, felült a vonatra s *Érmihályfalvára* utazott *Balogh* Mariska nevű szép menyasszonyához, akinek mulatás közben ígért örökhűséget. A menyasszonnyal aztán nászútra ment s Debreczenbe jött. Egy főtéri kávéházban szüröcsölgették a hűsítő italokat, mikor a véletlen a becsapott gabonavevők egyikét éppen odavezeti. Annak se kellett több, sietett a rendőrséghez

jelentést tenni s a komédiának az lett a vége, hogy a rendőrség közbelépésével megzavarta az ifjú pár nászútját. A menyasszony árván, a csaló völegény pedig a hüvösön maradt.

— **A királygyilkos védője.** *Milanóból* jelentik: *Martelli* ügyvéd, a' milanói ügyvédi kamara elnöke elvállalta *Bresci* védelmét. *Martelli* azonban keveset fog tehetni *Bresci* érdekében, mert a gyilkos, mint tudósítónk jelenti, megátalkodott cinizmussal viselkedik.

— **A kiserdő bérlete.** Az aradi polgári lövészegylet, mely tudvalevőleg bérben bírja a városligetet, folyamodott a városhoz, hogy a bérletet hosszabítsa meg.

— **Kivételek a munkaszünet alól.** A kereskedelmi miniszter a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény rendelkezése alól a szentképeket árusítókat és a *fodrásznokeket* kivette. Kimondotta ugyanis, hogy az, a ki saját készítményű szent képeit iparengedély alapján nyílt helyeken sátrakban árusítja, a munkaszünetről szóló törvény ellen nem vét. Kimondotta továbbá, hogy azok a fodrászok, akiknek üzleti helyiségük nincs s a kik a kisasszonyok és a nagyságok haját a háznál frizirozzák, a munkaszünetes napon is dolgozhatnak, mert az ő iparuk házi iparnak tekintendő. A miniszter az indokolásból annak kimondását ugylátszik kifejejtette, hogy azok, akik a nők csinoságát és szépségét elősegítik, minden időben dolgozhatnak, mert ez a munka mindenkinek örömet okoz.

— **Perzsa főtiszt Kolozsvárt.** A perzsa tüzéség és gyalogság katonai felügyelője *Wagner* khán Kolozsvárt tartózkodik. A tábornok erdélyi születésű és rokonai látogatására érkezett Magyarországra. Ezelőtt huszonnégy évvel mint tüzérkapitány szolgált a közös hadseregben és Kolozsvárt volt állomáson, a hol a legelőkelőbb körök kedvelt és előnyösen ismert tagja volt.

— **Bevádolt tanfelügyelő.** Makón egyébről se beszélnek ma, mint azokról a botrányos dolgokról, melyeket egy néhány nappal ezelőtt elrendelt fegyelmi vizsgálat vetett felszínre. A vizsgálatot a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelte el és annak megejtésével *Lonovics* József főispánt bizta meg. S a főispán napok óta folytatja már a vizsgálatot *Kubinyi* Mihály kir. tanfelügyelő ellen, akit a *Sz. N.* szerint azzal vádolnak, hogy a halalommal, melyet hivatalos állása biztosít neki, *visszaélt olyan nőkkel szemben, kik hivatásuknál fogva a vele való érintkezést el nem kerülhették.* Sőt beadott panaszok folytán az ismétlőiskolák leány növendékei közül is többet kihallgattak. Ugy mondják, néhány szülő a szegedi kir. törvényszéknél is tett panaszt *Kubinyi* tanfelügyelő ellen.

— **Halálozás.** *Pintéri* Laczay János és neje szül. *Kováts* Czecczilia az elhunytak szülei a maguk, úgy az alólítottak és nagy számu rokonai nevében is mély fájdalommal tudatják a szeretett jó gyermek, testvér, sógor, rokon és jó barát *pintéri Laczay* Béla, Apateleik község másod jegyzőjének, f. évi augusztus hó 22-én, életének 31-ik évében, a Mindenható rendelkezéséhez képest *Belényes-ujlakon* történt elhunytát. Az Istenben boldogult földi maradványai augusztus hó 24-én délelőtt 11 órakor fognak *Csermőn* a szülői háznál beoszteltetni és a közsirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise áldozat az elhunytak lelki üdvéért augusztus hó 25-én délelőtt 9 órakor fog a *csermői* róm. kath. templomban az egek Urának bemutatni. Aldás emlékére! *Csermő*, 1900. aug. 23. *pintéri Laczay* Anna, férj. *Lipóczy* Istvánné, *pintéri Laczay* Gyula, *pintéri Laczay* Ilona, férj. *regensdorffer* Altmann Gyuláné, *pintéri Laczay* István, *pintéri Laczay* Ferencz, testvérei. *Lipóczy* István kir. aljárásbíró, *regensdorffer* Altmann Gyula, vármegyei állatorvos sógorai. *regensdorffer* ifj. Altmann Gyula, *regensdorffer* Altmann Margit, *regensdorffer* Altmann Lajos, unokatestvérei.

— **Veszedelemes vihar** vonult végig — mint *kurticsi* tudósítónk jelenti — az éjjel egy és

két óra között *Kisiratos* község felett. Egyik villám a másikat érte; három helyen leütött és nagyobb károkat okozott. *Fekete* István kárára leégett egy dohánypajta a benne volt 600 zsinór dohánynyal és több gazdasági eszközzel. Ozv. *Német* Istvánnak buzatermését semmisítette meg a gyújtogató villám. A kár ezer korona. Leégett a község tulajdonát képező csárda is, szintén villámütés következtében. Sem a dohánypajta, sem *Németné* háza, sem a faluvégi csárda nem volt biztosítva.

— **Az uralkodók nagysága.** A *walesi* herczegnek egyik, a nem legkisebb bánata, hogy a természet a termet nagyságában meglehetősen kurtán bánt el vele. Ha az ember megnéz egy fényképet, melyen a herczeg másokkal együtt van lefotografálva, hajlandó volna, hogy megadja neki a mai emberi szervezet átlagos magasságát: az öt lábat és kilencz hüvelyket, de jobban megfigyelve, kitűnik, hogy a ki így ítélkezik, tulbecsüli Anglia trónörökösét. A tévedés forrása abban van, hogy a *walesi* herczeg ilyen tömeges felvételnél nagyon ügyesen ki tud térni a másokkal való összehasonlítás elől. Vagy ülve fényképezteti le magát, vagy számolyra teszi az egyik lábát vagy pedig előbbre áll, mint a többiek — csupa olyan eljárás, melynek az a célja, hogy a képen nagyobbak tűnjön föl, mint a mekkora. Valójában a herczeg nem magasabb öt láb és négy hüvelyknél és csak az vigasztalja, hogy a *yorki* herczeg még nála is két hüvelykel alacsonyabb. A *yorki* herczegnél is kisebb *II. Miklós* orosz czár, a ki különben teljes hasonmása angol unokafivérének és a ki a legalacsonyabb természetű az európai uralkodók között. A legmagasabb uralkodó viszont *II. Oszkár* svéd király, a ki több, mint hat láb magas. Utána következik *Károly* dán herczeg, a ki a svéd királynál csak egy hüvelykkel alacsonyabb míg a trónörökösök között legnyurgább *György* görög herczeg, a ki közel ér a hét lábhoz. Legkövetkező a *portugál* király, a ki három mázsát nyom s mindjárt utána következik *Viktória* királynő, a ki derékban is a legszélesebb valamennyi királynő között. Míg ugyanis ezek derékossága 21 és 27 hüvelyk között váltakozik *Viktória* királynő derékosságát 35 hüvelykre növesztette meg a kegyes sors.

— **Rablóvilág a szomszédban.** Valósággal elérhető állapot uralkodik Biharvármegyének a Hajdusággal összeeső határán, hol nagy környék lakossága éi állandó rettegésben. Hosszupályi vidékén egymásután két bérlőcsalád életére is törtek a haramiák, kik bőséges zsákmánnyal állottak mindannyiszor odább. A hatóság pedig meg is indította a vizsgálatot, néhány zsandárt nyomozni küldtek, de a betyárok azért vigan éltek világukat s úgy látszik, nem is retiráltak meg a csendőrök elől. E hó 21-én éjjel — mint tudósítónk írja — a Hosszupályi határán levő *Brüll*-féle uradalom *postatagi* pusztájára ismét rablók állítottak be. Hárman voltak, állig fölfegyverkezve a haramiák, kik éjjel 11 órakor bezörgettek az uradalmi ispán ablakán:

— Adjon az ur pénzt, mert baj lesz!

Feleletet többszöri kopogásra nem kapván, feltörték a lakást, melyben szerencsére senki sem tartózkodott. A rablók emiatt való haragjukban felforgatták az egész házat s elvittek mindent, amit értek-kaptak a szobákban, azonkívül pedig elhajtották a hizó jószágokat az ólból. Mikor a pusztáról kifelé indultak, az uradalom egyik bérese jött szembe a rablókkal, akik üzenetet küldtek általa:

— Mondd meg az ispánodnak, hogy eljövünk még egyszer, szükségünk van arra a pénzre, amit a lánya lakadalmára kuporgattott.

A betyárok mindenünne nyom nélkül távoznak. A csendőrség nem lelte még meg az utat, mely a rablóbanda fészkehez vezet.

— **Az államsegély elszámolása.** A kereskedelmi miniszter tegnap leiratot intézett valamennyi törvényhatósághoz, melyben az államsegélyek elszámolása körül egyszerűbb eljárást rendel el. Eddig ugyanis az volt szokásban,

hogy egyes törvényhatóságok minden nyert államsegély hovatartozásáról okmányokkal ellátott számadásban számoltak el, míg mások e helyett a zárszámadás során, okmányok nélkül. Ami azután a leiratok és feliratok egész áradatát zuditotta a közigazgatási tisztviselők nyakába. Hogy ezen változtasson, elrendeli a miniszter, hogy az államsegélyekről, amelyek a közuti költségvetés keretén belül számolandók el, egyáltalán nem terjesztendő fel külön és okmányokkal ellátott számadás; hanem ezek csupán a zárszámadásban számolandók el. Az utalapot illető számadások pedig félévenként, minden kísérő irat mellőzésével, egyenesen a központi számvevőséghez küldendők. Ha a beküldött számadások helyesek, az esetben semmiféle értesítést nem küld a törvényhatóságoknak a miniszter. Ha pedig valamit kifogásol, úgy a magyarázó pótjelentések szintén egyenesen a központi számvevőséghez küldendők. Csakis azon esetben irjanak fel a törvényhatóságok direkt a miniszterhez, ha a kifogások reájok nézve séreimesek.

— **Lépfene-bacillus a cigarettán.** Tragikus eset történt egy berlini bakteorológiai intézet orvosával. A Lujza-utcai bakteorológiai intézetben az orvos munka közben cigarettára gyújtott s néhány perc múlva a szomszéd asztalkára tette szivarkáját. Mikor a cigarettát ismét szájába vette, az intézet vezető orvosa ijedten kérdezte tőle:

— Melyik asztról vette kollega ur ezt a szivarkát?

Az orvos nyugodtan rámutatott az asztalkára.

— Arról ottan.

A vezető orvos erre elsápadt és szomoruan jelentette kartársának:

— Akkor kollega ur tetteleg *inficziálta magát lépfene bacillussal!*

A dolog úgy történt, hogy a vezető orvos épen azelőtt lépfene bacillusokkal bibelődött ugyanazon az asztalkán. Képzhetők, milyen rémület fogta el az orvost, a kinek öt napig kell várnia, míg megállapíthatják, hogy *inficziálta-e* magát, vagy sem. Ennyi idő szükséges, míg kideríti a vizsgálat, hogy nem tettek-e kárt a veszélyes bacillusok a doktorban.

— **Egy pofon története.** E hó 12-én *Alb* János nagyváradi malomtulajdonos, egy kis barátságos „kvaterkázásra“ invitálta meg *Sánta* Eleket, a segédjegyzőt. Nagy vigan poharaztak a korcsmában, addig-addig, míg mind a ketten eláztak. Ekkor aztán *Alb* János neki támadt a segédjegyzőnek s egypárszor úgy képen felejtette, hogy eszméletlenül terült el a földön. A segédjegyzőt be szállították a bihar-megyei közpórházba, a hol csak ma tudta kihallgatni *Pataky* Károly rendőrfogalmazó, mert a pofonok következtében olyan erős rázkódást és fülzugást kapott, hogy a hozzá intézett kérdéseket nemcsak hogy meg nem hallotta, de meg sem igen értette. A rendőrfogalmazó előtt azt mondta, hogy *Alb* János valószínűleg bosszúból ütötte meg, mert nem régiben valamiért megbüntették. A pofozkodó malomtulajdonos most a bíróság előtt fog számolni a pofonért.

— **Brutális vádlott.** *Korneuburgból* jelentik, hogy az ottani törvényszéknél ma egy lopással vádoit munkás pörének tárgyalása alatt zajos és nem mindennapi jelenetek játszódtak le. *Sackermayer* Györgynek hívják a munkást, aki ügyének első stádiumában, midőn még vizsgálat alatt volt, nagy makacsságot tanusított és a vizsgálóbíró kérdéseire a választ megtagadta, sőt azzal is fenyegette a bírót, hogy a pöriratokat széttepi. Czellájában nem egyszer követett el *öngyilkosági kísérletet*, de mindig elég ideje korán vették észre és megmentették a földi igazságszolgáltatásnak a halálba menekülni akarót. Ez előzményeket figyelembe vették és most hogy pörének végtárgyalását tartották szigorú őrizet mellett vitték a tárgyaló terembe. Az elővigyázat tényleg okadatolt volt, mert alig kezdték meg a tárgyalást, a brutális

vádlott ingét föltépve, a zsandároknak rohant e szavakkal:

— Kitárom mellemet, *öljete meg!*

E szavak hallatára a csendőrök és teremszolgák az őrző vádlottra vetették magukat, de csak negyedórai heves dulakodás után sikerült őt ártalmatlanná tenni.

— **Eltűnt katonatiszt.** A francia hadi iskola hallgatói kötelesek résztvenni a vezérkar határmenti tanulmányutján. Mindig három tiszt utazik egy csoportban. Ilyen ut alkalmával a napokban az olasz határon, az Alpések közt, nyomtalanul eltűnt *De France* százados, s azt hiszik, hogy rablógyilkosságnak esett áldozatul. A százados *Valloire* faluban halt két társával. Mind a három tiszt polgári ruhában volt. Hat órákor reggel *De France* számláját ötszáz frankos bankjeggyel fizette ki, melynek legnagyobb részét persze visszakapta. A vendéglőben több környékbeli ember is volt. Minthogy a százados málhája még nem volt rendben, azt mondta társainak, hogy menjenek előre, a legközelebbi faluban majd utoléri őket. A tisztek csakugyan megindultak, s azóta *De France* századost nem látták többé. *Valloire*ből *Saint Michel*be kocsit visz és két kilométernyire *Valloire*től egy század alpesi vadász táborozott az uton, a kik mind ismerték a századost, de nem látta őt egyik sem. A *valloirei* vendéglős pedig kijelentette, hogy a mióta ott van, a százados a hatodik utas, a ki ezen a vidéken nyomtalanul eltűnt. Azt hiszik, hogy a századost azok, a kik látták, hogy mily nagy bankjegyet vált, az uton orozva meggyilkolták és kirabolták.

— **Tanítóválasztás.** A makói ev. ref. egyház iskolaszéke tegnap töltött be két megüresedett tanítói állást. Egyik helyre *Folk* Józsefet, az *aradi* állami tanítóképző intézet most végzett növendékét választották meg.

— **Jó reggelt, kisasszony!** A debreczeni kózkórház egyik szobájában felakasztotta magát egy *Tamás* Róza nevű fiatal beteg lány. Éjjel, mikor a klinikán minden csendes volt, egy selyem zsinórt erősített az ablakfa horgához s arra felkötötte magát. Reggel egyik társnője benyitott hozzá és kétszer is köszöntötte:

— Jó reggelt, kisasszony!

De a kisasszony nem felelt. Meredten állt az ablak mellett és nem mozdult. Társnője oda lépett és akkor vette észre, hogy hallott. Ön-gyilkosságának okát nem tudják.

— **A Podmaniczky utcai dráma áldozata.** *Steiner* Regina budapesti zongoratanító, a kit *Heller* Hugó három golyóval megsebesített, meg mindig eszméletlenül fekszik s valószínűleg mellhártya gyuladása lesz. Kihallgatni még mindig nem lehetett.

— **A „főhadnagy“ ur.** Tizenegyen tettek feljelentést a budapesti főkapitányságon *Dóczi* József 69-ik gyalogezredbeli főhadnagy ellen. A feljelentők között van suszter, szabó, órás, szobaasszony, akiket *Dóczi* kisebb-nagyobb összegig megkárosított. A rendőrség élénken érdeklődött *Dóczi* főhadnagy iránt annál is inkább, mert nemcsak a 69-ik gyalogezrednél, de az egész hadseregben nem ismeretek hasonló nevű főhadnagyot. Míg *Dóczi* a rendőrség kereste, addig a „főhadnagy ur“ lehetőleg kellemesen igyekezett eltölteni idejét. Néhányszor a „Szarvas-vendéglőben is megjelent egy csinos hölgy társaságában. Huszadikán is beállított a Szarvasba, porosan, sárosan, de egyedül. Megtisztította a ruháját, és azután föltre hívta a főpinczért és husz koronát kért tőle kölcsön.

— Adok magának egy levelet. Azt elviszholnap a feleségemhez Vas-utca 17. szám alá s tőle majd negyven koronát kap a husz korona helyébe. Együttal mondja meg az én feleségemnek, hogy nem mehettek haza, mert gyakorlatra kellett mennem.

A főpinczér azóta sem látta *Dóczi* főhadnagyot.

Kereste a lakásán, de ott még híré sem hallották. A pinczér a 69-ik gyalogezrednél is tudakozódott. Ott azzal fogaeták, hogy „maga a tizenkettedik, aki ezt az embert nálunk keresi.” A rejtélyes főhadnagynak úgy akadtak nyomára, hogy tegnapelőtt a pestvidéki törvényszék átírt a rendőrségre, hogy Erden egy 69-ik-es főhadnagy öngyilkos lett. Névjegyet találtak a zsebében. A névjegyen ez állott:

Josef Albacher,

Wien.

Kiderült, hogy Dóczi József főhadnagy voltaképen azonos Josef Albacherrel. Albecher pedig egy bécsi kereskedő, akinek nagyon rosszul ment a dolga. Az egyenruha úgy került hozzá, hogy ellopta egy ismerősétől.

— **Véres szerencsétlenség a lakodalomban.** Megrendítő eset történt tegnap egy nagyváradi lakodalmas háznál. Vérbe borult ott a lakodalom s a szomorúságot a régi rossz szokás: a lövöldözés okozta. *Társi* Mária menyegzőjét ülték nagy vigszággal. *Kulcsár* Ferencz, a nászvendégek egyike, lövöldözni akart a régi, veszedelmes divat szerint. Eppen töltötte a revolverét, amikor a fegyver véletlenül elsült és egy ott áldogáló kis lányka, a hat éves *Csató* Annácska testébe furódott. A szegény kis lányka vérfagyasztó sikoltással rogyott össze, a lakodalomban pedig óriás riadalom támadt. A szegény kis gyermeket a közkórházba vitték, ahol *Pataky* Károly rendőrfogaimázó kihallgatta. Szegényke csak azt rebegte:

— Ott állottam és a bácsi meglőtt . . .

A gyermek sebe súlyos, mert a golyó hátszába furódott s így életben maradásához nincs remény.

— **Lady Randolph Churchill esküvője.** Lady Randolph Churchillnek és a fiatal George Cornwallis Westnek sokat meghányt-vetett regényes szerelme végre csöndes révbe jutott, a minap volt az esküvőjük a londoni St. Paul templomban. Nagy esemény számba ment az esküvő. Délelőtt tizenegy orakor hajtatott végig a közönség sorfala között lady Randolph a fiával, Winston Churchillel. A templom előcsarnokában a mariboroughi herceg várt rájuk, aki a dél-afrikai naptól erősen barnultan éppen idején érkezett meg, hogy mint a család feje szürke gérokkban a templomba vezesse a menyasszonyt. A menyasszonyi ruha valóságos remek volt. Halványkék chiffonból és tüllből készült pompás Cluny-csipkével. Az alj chiffonból glacé selymen ugyanabban a szelid színárnyalatban. Két csipkeszál hullott le kétoldalt a deréktól a lábig s az egész ruha és az uszály felerészben gazdagon volt diszítve csipkével. A derékhez csipkebolero járult a chiffon felett. Ez alatt a bolero alatt égszínkék tüllmellényke volt, amelyhez csipkechemisetta járult a nyakig. Az ujjak csipkéből készültek s könyökig értek. A ruhát kiegészítő Toque szelid kék színű tüllből való volt. Fehér róza simulat a sötét hajhoz, brüsszeli csipke, marabu toll diszítette a kalapot. Az esküvő a vőlegény kívánságára teljes csöndben történt meg családi körben. Lunch után a fiatal pár elutazott. A menyasszony uti ruhája nefelejték szövetű volt. Arról is beszéltek sokat a társaságban, vajjon Lady Randolph Churchill megváltoztatta-e a címét, nevét. A kérdés eldőlt, a társaságra nézve most már csak Mrs. George Cornwallis West. A lady úgy nyilatkozott, hogy tudta, hogy Angolország egyik legregibb családja képviselőjéhez és örököséhez megy, tehát egy pillanatra sem gondolt arra, hogy címét megtartsa.

— **Szerette a kasszirnököt.** Így mesélte egyszer egy kasszirnök szomorú életének még szomorubb történetét:

— Mikor azután szüleim és „ő” sem akart többé rólam tudni, beállottam kasszirnöknek. . .

Ráillik ez a történet-vég minden kassziros frajlára. Azok a sokat zaklatott teremtesek, kevés kivétellel, annyira megittasodnak a sokat kínált szerelemtől, hogy végre is egy férfiúnak sem hiszik el, hogy komolyan támasztja a kasz-

sza oszlopait. A kasszirnök már ilyen. Nem is lehet tőle rossz néven venni. Nincs az a nap, hogy legalább háromtucatször ne hallaná:

— Jaj de herczig, de édes maga, izé, kisasszony . . .

És izé kisasszony csak mosolyog, folyton mosolyog, mert hát az üzlet úgy kívánja. Inkább azt szeretné válaszolni:

— Ugyan hallgasson, maga majomesásár! De az üzlet, a vendég, kérem már olyan csendes, ámitó állapotot követel.

A kasszirnök olyan szócso, melybe minden vendég mindenkor és mindenhol belemondhat, ami neki tetszik. A kasszirnök mindenkor csak mosolyogni fog, ha ugyanis jónevelésű és ha gorombán nem szólnak szócsovébe, ilyenkor azután párbeszédnek származnak, melyeknek sokszor a kávévet véget.

A temesvár-józsefvárosi „Vadember”-hez címzett begaparti kávéházban, úgy látszik, szerelmesebb emberek járnak, különben nem hitt volna az a dőre kereskedő, hogy kasszirnök hivatalos mosolyának és nem furta volna át forgópisztolylyal harminczéves szívét *Filgert* József szajáni lakos, aki most a belvárosi kórházban halállal vívódik. Major Erzsébet kasszikisasszony hivatalos mosolya okozta ezen nem mindennapi esetet, aki azonban ártatlan hősnője a tegnapi hajnalban történt tragédiának.

— **Egy kis félreértés.** Madame Loudon, a kertészettel foglalkozó írónő, egyszer Wellington herceget levélben arra kérte, hogy megnézhesse híres bikkfáit (beeches.) Az öreg herceg felbontja a levelet, fölveszi a szemüvegét és olvassa az aláírást, nem úgy, amint volt, hogy C. J. Loudon, hanem így: C. J. London.

Ez nyilván Carl Jakob, a londoni püspök — mondogatta magában. Még az írás is megerősítette ebben a föltevésében. És jól elolvastán még egyszer a levelet, arra az eredményre jut, hogy az érdemes püspök élénken óhajtja látni a nadrágjait (breeches). Ez egy kicsit különös volt, az öreg herceg csodálkozott is, de végül mégis megnyugodott. Hát a nadrágokat akarja látni a püspök. És hát bizonyosan az a nadrág kell neki tulajdonképpen, melyet ő Waterloo-nál viselt, talán valami festményhez. Sietve küldte meg tehát a nevezetes nadrágot. A püspök nagyot bámult, még nagyobb, mint amikor a herceg a levelet megkapta, sőt ámulásába még az az ijedelem is vegyült, hogy jó Isten, a herceg talán megháborodott. Siet a miniszterelnökhöz, lord Russellhez, hogy közölje vele aggodalmát. Csakhogy ez alatt a herceg is ugyanolyan gondolt a püspökről, mint ez ő róla és ő is kötelességének tartotta, hogy a furcsa esetről a miniszterelnököt értesítse. A herceg éppen jókor jött, a püspök és a miniszterelnök éppen róla beszélt. A három jeles férfiúnak aztán sikerült a levél igazi értelmét megállapítani. Hogy a londoni püspök helyett madame Loudon értendő, hogy nem breechesről van szó, hanem beechesről és úgy tovább, Madame Loudon is megkapta csakhamar az értesítést, hogy csak tessék, szívesen látják, nézze meg kedvére azokat az óhajtott bikkfákat.

— **A kiállítás berekesztése pofonnal.** Már másként nem is gondolhatnak el Szabadkán valami ünnepélyességet anélkül, hogy botrány ne történne. Az iparkiallítás megnyitása arculütéssel kezdődött és azzal végződött. Ugyanis az egyik kiállítási teremben egy kiállító neje és egy fényképész között vita fejlődött ki, melynek hevében K. V.-né megütötte a fényképészt, mire ez utóbbi arculütéssel felelt. Az afférnak a bíróság előtt lesz folytatása.

— **A gyáros fia és a munkásleány.** Amerikában, ha férfi házasságot ígér a leánynak, az komoly, az alól bajos kibujni. Ilyenfajta pörben döntött legutóbb egy felsőbbfokú bíróság az Egyesült-Államokban. A tárgyalás során a grafológusnak is jutott szerep. Harry Athon, egy gazdag st.-louis-i gyárosnak a fia beleszeretett egy munkásnőbe, aki az apja gyárában dolgozott és hogy vágya célhoz jusson, házasságot is ígért a leánynak. Ígéretét egyébként be is akarta váltani, csakhogy apja és anyja bizony nem pártolták a tervet. Hanem a leány sem pénzzel, sem fenyegetésekkel nem hagyta magát eltéríteni erős elhatározásától, hogy

Harryjéé lesz. Bíróság elé került az ügy. A család ügyvéde utolsó menedéket abban látott, hogy a szülők jelentsék ki, hogy a fiuk abban az időben, amikor annak a munkásleánynak házasságot ígért, beszámíthatatlan állapotban volt. Csakhogy az állítólagos beszámíthatatlanság idejében, körülbelül tizenegy hónap alatt egy tuczat levelet is írt a szerelmes fiu az imádottjának. Ezeket a leveleket egy orvos és egy szakértő vizsgálta meg. Az illetékesnek elismert szakértő összehasonlította a fiatalember leveleit néhány örült irásával s ennek a különös sajátosságait nem fedezte fel a levelekben. Ezeknek az írása teljesen szabályos s azonkívül a leveleknek tartalma is olyan normális, hogy a szakértő nyugodt lelkiismerettel jelentette ki, hogy a fiatalember épeszü volt mindig s akkor mindenesetre, mikor a házassági ígéretet megtette. A bíróság csatlakozott ehhez a véleményhez s Harry Athon ígéretének beváltására ítélte. Dicséretére válik a fiatalembernek, hogy soha ítélet még nagyobb örömet nem okozott neki. Ugyanez nem mondható el azonban a papájáról és a mamájáról.

— **Halálos szerencsétlenség.** A budapesti Walsler-féle szivattyu-gyár ma délelőtt halálos szerencsétlenségnek volt a helyszíne. Tíz óra tájban történt, hogy az egyik közörlő könek a korongja megrepedt és egyik darabja *Aranyosi* Ferencz ötvenöt esztendő munkásnak a fejéhez vágódott. A szerencsétlen ember menten összerogyott. A kódarab koponyáját zuzta össze. Az előhívott mentők az első segítségben részesítették és azután kocsijukba helyezték, hogy a kórházba szállítsák. Utközben, azonban a Váci-ut és Lehel-utca sarkán *kiszenvedett*. Holttestét az orvostani intézetbe szállították.

— **Az iskolai beiratkozások idején** szívesen hívjuk fel különösen a vidéki közönség figyelmét *Porter* Vilmos pompás koronás áruházára a Központi szálloda épületében, mint olyan bevásárlási forrásra, melyet szoliditásával fogva bárkinek nyugodtan ajánlhatunk. Roppant tömegben fel vannak ott halmozva a legkülönbözőbb diszmutárgyak, férfi divatcikkék, utazási szükségletek és iskolai felszerelések.

— **Hosszu lovagias ügy.** Még tavaly kezdődött az itt következő párbajihistoria. Egy amerikai reporter de Nevers, az ismert komponista és zenekritikus és Salera tenorista között olyan heves harcot hozott létre, hogy az egyik végre annyira sértett féllé vált, hogy provokálnia kellett a másikat. De Nevers csak úgy szórakozásból Amerikába ment tavaly barátjával és régi iskolatársával, Edouard de Reszkevel. Amikor a Grand Opera Companyval Bosztonba érkezett, a bosztoni Journal riportere bemutatta magát s kérte a művészt, hogy meginteviolhassa. De Nevers szívesen állt rendelkezésére nagyon közlékeny volt és sok mindenfélét elmondott. Másnap azután, menykőcsapásként lepte meg a Journal cikke, amelyben többek között azt a kijelentést tulajdonítja neki, hogy a Grand Opera Companynak egyáltalán nincs tenoristája. A tenoristák pedig közös érzelmmel buszuért lihegték erre. Epikock Saleza kijelentette, hogy nyilvánosan inzutálni fogja de Neverst, még ha háboru is lesz a dologból. De Nevers pedig ment a színházhoz és Saleza megfélekedezett arról, hogy inzultálja. De Nevers czáfolatot küldött a Journalnak, azonkívül a megsértett művészek mindegyikéhez levelet írt, amelyben sajnálatát fejezte ki. Salezát azonban nem lehetett kibékíteni, olyan sértő levelet írt, de Neversnek, hogy az levelet írt neki, amelyben tudatta, hogy Európába való visszaérkezésük után segédei jelentkezni fognak nála. Azután haza kerültek Európába és de Nevers szekundásai: Mr. Buntimen a Saturday Review és Mr. Bloch, a Gaulois tagja találkozni akartak, de kétszer is hiába. De Nevers két heti halasztást adott Salezának a válasza a knightsbridgei otthonában várta Salezo szavát, aki a Convent Gardenben énekelt. S most Saleza a Royal Opera szezonjának a befejeztével elutazott Biarritzba. A sajtóságos

lovagias ügy pedig huzódik tovább, el a végtelenségbe.

— **Női keztyű** vészelt el a színházban. A párisi emlékként értékes keztyűt ma megtalálták. Az ismeretlen tulajdonos, ki többször kerestette, szombaton este a nyári színház irodájában ávetheti.

— **T. üzletfeleink** szíves tudomására nozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel runáztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Betörő díjok.

(A szegedi törvényszék szenzációja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Rzeged, augusztus 23.

Májusban történt, hogy a szegedi polgári törvényszék *Scheidel* Ferencz nevű díjnokának bűnös bélyeg-manipulációjáról lerántották a leplet s ellene megtorló lépést is tettek a büntető bíróságnál, mint azt annak idején mi is megirtuk.

Ennek a szerencsétlen embernek ma egy újabb társát csípték el, aki nem bélyegnyalást vagy sikkasztást követett el, hanem még ennél is gonoszabb cselekedet: *betörést*.

Néhány hónappal ezelőtt alkalmazták a szegedi polgári járásbíróságnál *Mangu* Zoltánt díjnokul, hol egyik jegyzői irodában másolgatta a neki kiosztott ügyiratokat, főnökei teljes megelégedésére. A fiatal ember igen szorgalmas és ügyes díjnoknak bizonyult.

Hétfőn, szent István ünnepén délután egy órakor megjelent *Mangu* a törvényszék házfelügyelőjénél, hol az I-ső számú jegyzői iroda kulcsait kérte. Azt adta elő, hogy kézelőit és dohány szelenczjét akarja lehozni. A házfelügyelő a kulcsot átadta s aztán dolga után látott, *Mangu* pedig a kulccsal a II. emeletre ment fel.

Mintegy félóra múlva *Gyovai* házfelügyelő utána ment, s benyitott az I. számú jegyzői irodába, hol *Mangu* egy asztalnál ülve, nagyon zavart állapotban találta. A házfelügyelő körülnézett s látta, hogy az *irodaszekrényre nyitva van*, holott az mindig zárva szokott lenni. Nyomban kérdőre vonta *Mangu* t, aki halálsápadtan érthetetlen szavakat mormogott.

A házfelügyelő rögtön átlátta, hogy itt *betörés* történt, s csakhamar meg is találta a bűnjeleket *Mangu* asztalán: egy teljes betörő készüléket, feszítő vasat, harapó fogót s alkulcsokat.

Az így leleplezett díjnokot a házfelügyelő megragadta s át akarta adni a rendőrségnek, de *Mangu* ügyesen kisiklott a kezei közül s elmenekült.

Az esetről ma reggel jelentést tettek *Nagy* Aladár dr. helyettes járásbírónak, aki viszont a törvényszéki elnöknek adta tovább a jelentést. Az elnök nyomban elrendelte *Mangu* ellen a hivatalos vizsgálatot.

Mint többen emlegetik, *Mangu* a szombaton tartott *díjnok-bál jövedelmét* akarta megdézsmálni.

A magáról megfélekedezett irnokot az elnök elcsapta az állásától.

SPORT.

+ **Az Arad-Hegyvidéki Turista-Egyesület** tagjait ezennel értesítjük, miszerint egyesületünk a magyar államvasutak, valamint az arad csanádi vasutak vonalain kedvezményben részesül; egyttal tudatjuk, hogy Aradtól-Petrozsényig és vissza f. hó 26-áig tartó érvénynyel 30 drb. igazolvány áll rendelkezésünkre, melyeket tagjaink *Tedeschi* Viktor egyesületünk elnökétől naponta d. e. 9—1 óráig a polg. taksarékpenztár helyiségében ávethetnek. Az *A. H. T. E.* elnöksége.

TÖRVENYKEZÉS.

§ **A jó szomszédok.** *Belei* Nikuláj nyágrai lakos régi haragosa volt szomszédjának, *Lázár* Tódornak, akivel örökös viszálykodásban éltek. Tavaly szeptember 11-én *Belei*, ittas állapotban, a szomszédja háza mellett levő buzakeresztek mögöl, fegyverrel kezében leselkedett *Lázárra*, a ki már-már csaknem áldozatul esett haragosának, ha a buzakeresztek között bujkálva, egér uton be nem menekült volna a házba. Ott bent elpanaszolta feleségének a dolgot, aki ott kint játszó gyermekeit féltvén, rémülten futott ki értük az udvarra. Alig ért azonban a tornácra, *Belei* Nikuláj leshelyéről célba vette és egy jól irányzott lövéssel leterítette a neki mit sem vétő asszonyt. Tettéért a tordai törvényszék esküdtbírósa elé került, a mely szándékos emberölés büntette miatt *10 évi fegyházra ítélte*. Az elítélt védője semmiségi panaszszal élt, amit azonban a kir. kuria szüneti tanácsa *Pichler* Lipót bíró előadása alapján, ma elutasított.

NAPIREND.

Augusztus 25. Péntek. Róm. kath. naptár: Bertalan. — Protestáns naptár: Bertalan. — Görög-keleti naptár (augusztus 11): Enplusz. — A nap két 4 óra 52 perczkár, nyugszik 6 óra 38 perczkor. — A hold két 4 óra 10 perczkor, nyugszik 5 óra 53 perczkor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 762.1 milliméter, délután 2 órakor 762.9 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 19.4. délután 2 órakor C° + 26.3. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK. 5. délután 2 órakor N. 3. — Felhőzet reggel 7 órakor félderült, délután 2 órakor derült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 1 milliméter éjjel égháború.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Száraz, meleg.

KÜLÖNFÉLÉK.

□ **Egy tizenhatszadik századbeli emlékkönyv.** A tizenhatszadik, de még a tizenkilencedik században is nagyon divatosak voltak, az úgynevezett Stambuchok. Ezek emlékkönyvek voltak, amelyek nemcsak Magyarországon, de egész Európában elterjedtek. Szellemes mondatokat, tréfákat, jókívánságokat, vagy kis rajzokat jegyeztek be ezekbe az emlékkönyvekbe a jóbarátok és ismerősök. Berzeviczy Egyed a *Pannonia* című lapban érdekes emlékkönyvről közöl egyet mást. Ez az emlékkönyv Berzeviczy Gergelyé, a szepesmegyei Berzeviczy család sarjaé-volt, aki 1763-ban született s később mint nemzetgazdasági író és mint evangélikus egyházkerületi felügyelő lett ismertté. Magyarországi tanulmányai végeztével 1785-ben külföldre utazott, két esztendeig az akkor nagyon híres göttingai egyetemen a politikai tudományok előadásait hallgatta, a szinidőkben Németországot beutazta és később 1788—9. Franciaországba és Angliába is utazott, ami akkoriban nevezetes dolog volt. Külföldi tartózkodása alatt ő is nyitott emlékkönyvet, amelyben külföldi ismerősei, göttingai tanulóársai és híres emberek, akikkel megismerkedett, örökítették meg magukat. Eme könyvecskeben két angol királyi herceg is szerepel. III. György, angol király és hannoverai választófejedelem fiai és akik a híres hannoverai egyetemen Berzeviczyvel megismerkedvén, az egyik következőképen írta be magát: A friend in need is a friend indeed. (Ugy barát a szükségben valódi barát) Cher ami Resouvenez vous de moi (Kedves barátom emlékezzék rám). Prince Ernest d'Angleterre. A másik herceg August Frederic egy babérral koszoruzott ideális férfitestű rajzot emlíkül. Két gróf Teleki (István és László), akik akkor Göttingában voltak az egyetemen, latin és francia emléksorokat írtak be, ugyszintén több más külföldi tanulóárs és több odavaló hírneves tanár neve is megtalálható az emlékkönyvben. Érdekes a híres festőnek Chodovickinek, aki a modern 19-ik századbeli klaszszicizmus megalapítója volt, a tollrajza: egy szép női fej. Weimarból, az akkori német Atheneből Berzeviczy több becses emléksort hozott, így többek közt Göthe következő sorokkal örökítette meg magát: Qui prassen cupit prodesse recurat. Weimariae d. 21. Juni 1788. Memoriae Goethe; továbbá Wieland és Herdertől. A híres költő Gellert ezt a mondatot írta be: Thue Recht une scheue Niemand. Freyberg den 8 Juni 1786 Christian Ehregott Gellert.

□ **A köember.** Miss Helene Gould, New-York egyik legjótékonyabb milliomosnője, érdekes udvariálval dicsekedhetik. Stephen Shotwell a neve, foglalkozására nézve remete, a kora már nagyon előrehaladott s a New-York állambeli Barryville közelében egy kőbányában lakik. Ugy tudják őt mindenfelé, hogy a „köember.“ Ambar hetven éves is lehet már, azért még mindig szeretetreméltónak tartja magát, legalább abban a hitben el, hogy Helene Gould viszonozza az érzelmeit. Tíz esztendővel ezelőtt véletlenül megírta a milliomosnőt, amikor egy beteg koldusasszonynak a kunyhójából kilépett. Ettől kezdve rabja lett az eökelő urhölgynek. Hetenkint egyszer bejár a jó messze lévő barryvillei postahivatalba, ott fölrad egy levelet, amely tele van hódolattal és imádatl a milliomosnő iránt, s megkérdezi, nincs-e levél a számára. Tíz esztendő óta vár már erre a levélre, persze hiába. De azért a türelmet nem veszti el. Néhány héttel ezelőtt eltűnt hirtelen Stephen Shotwell. Senki sem találkozott vele azokon a helyeken, ahol tolyongani szokott, sem a barlangjában nem találták. Már-már azt hitték, hogy baj érte, de egy szép napon megint feibukkant a látohatáron és nagy boldogan mesélte el annak a néhány embernek, aki a bizalmával dicsekedhetett, hogy a fővárosban járt és fölkereste miss Gouldot. Egy szobaleány fogadta a pompás palota előcsarnokában és azt mondotta neki, hogy urnője meg fogja őrizni az emléket, azonban különböző okokból személyesen nem találkozhatik vele. Aztán kis összeg pénzt adtak neki, hogy vasuton menjen haza. A pénzt elfogadta, hogy legyen valami emléke imádoztaitól, gyalog jött haza. Most folytatja előbbi életét, hetenkint megírja a maga szerelmes levelét és vár, türelemmel várja a választ.

Használt iskola-könyveknél a bekötést ingyen adom.

Használt iskola-könyvek

minden iskola részére

erős, tartós kötésben,

és tiszta, kifogástalan állapotban

félárban kaphatók

KERPELISZÓ

könyvkereskedésben

ARADON, Andrassy-tér 20. szám, (Aréna-épület.)

Használt tankönyveket cserében vagy készpénzért negyedáron átveszek. 2320

Használt iskola-könyveknél a bekötést ingyen adom.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

= **Fizetésektelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségeket jelenti: Ifj. Schwarcz Salamon *Kassa*. — Lutzer Mórné, *Mezőtur*. — Schlesinger Gerson *Nagybecskerek* Hirsch M. Józsefné örökösei *Nagy-Somkut*.

Budapesti áru- és értéktözsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, augusztus 23.

Délti tözsde. Buzakinálát elégséges, vételkeov javult. Allandó irányzat mellett 40,000 métermázsza került forgalomba, meghatározott áron. Egyéb gabonanemű változatlan. Időjárás szép.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	7.72— 7.73
Buza 1901. áprilisra	8.09— 8.10
Rozs októberre	7.03— 7.07
Rozs 1901. áprilisra	—
Zab októberre	5.35— 5.38
Tengeri augusztusra	6.20—
Tengeri szeptemberre	6.08— 6.10
Tengeri 1901. májusra	4.89— 4.90
Repce augusztusra	14.15—

Zárul 4 órakor:

Buza októberre	7.57— 7.58
Buza 1901. áprilisra	8.04— 8.05
Rozs októberre	7.05— 7.06
Rozs 1901. áprilisra	7.36— 7.37
Zab októberre	5.33— 5.34
Tengeri augusztusra	6.17— 6.19
Tengeri szeptemberre	
Tengeri 1901. májusra	4.86— 4.88
Repce augusztusra	14.30—14.40

Zárul 4 órakor: korona

Osztrák hitelrészvény	659.50
Magyar hitelrészvény	679.—
Leszámitolóbank részvény	451.50
Rima-Murányi vasmű részvény	511.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	645.75
Közuti vasut	596.—
Városi villamos vasut részvény	289.—

S z e s z ü z l e t .

— Augusztus 23. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona, hordó nélkül per 100 liter 9/10. beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 11 korona metermázsként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Augusztus 23. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig. Fialat nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 96 — 97 fillérig. Fialat közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 95 — 96 fillérig. Fialat könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 96 — 98 fillérig.

Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 200 kilogramm terjedő sulyban — fillérig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban — fillérig. Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban — fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban 96 — 97 fillérig. Közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 95 — 96 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 95 — 96 fillérig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokászerű levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillérekben értendők. Szokászerűleg a hízott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4% vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (elő) sulya vétetik irányadónak.

Sertéslétszám. Augusztus 20-án volt készlet 39948 darab, augusztus 21-én félhajtatott —49 darab, augusztus 21-én elszállított 611 darab, augusztus 22-én maradt készletben 39386 darab. Üzlet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. augusztus 23.

Magyar aranyárjárdék 40%	96.—
Magyar koronárjárdék 4%	90.60
Magyar arany 4 1/2%	100.50
Magyar ezüst 4 1/2%	99.60
Magyar keleti vasut	97.50
Magyar földterhermentesítési kötvény	90.75
Magyar italmegváltási kötvény	97.55
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	92.50
Magyar nyeresémsorsjegyek kölcsön	158.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	139.25
Osztrák papírjárdék	97.50
Osztrák járdék ezüst	97.—
Osztrák járdék arany	96.25
Koronárjárdék	97.40
1860-iki államsorsjegyek	133.50
Osztrák-magyar bankrészvény	1705.—
Magyar hitelbank részvény	679.—
Osztrák hitelintézet részvény	659.—
Osztrák magyar államvasut	646.—
20 frankos arany (Napoleonador)	19.31
Német birodalmi márká	118.20
London	242.30
Páris	96.25

Jó karban lévő,

használt iskola-könyvek

erős keménykötésben, fél árban kaphatók.

Bekötés ingyen.

INGUSZ I. és FIA

könyvkereskedésében

Arad, templom-utca.

C S A R N O K.

Ének a pénzről.

Irtta: Jób Dániel.

(Vége.)

Már jó régen járhatott, kiért a Dunapartra ott föl és alá sétált, aztán befordult a Bálint-utcára, a hol régen azelőtt együtt laktak a leánynyal. Az emlékeket és legalább az utca levegőjét magába szívni, a házat megismerni, a szenesemberrel — a pinczéből — beszélgetni, nini a sarkon új füszeres van . . . Az aklakra is fölnez, mindenütt sűrű függönyök, sötétség, sötét függönyök. Az ablaküveg egyszerre csak — a napsugár daczára — elhomályosodott, sűrű könyök először szabadultak föl a mélyből, mi okból, miért . . . ? A házszámokat nézte, a cégétblákat elolvasta és a nézésével és gondolatban valamennyit megcsókolta.

Már haza akart menni, mikor az utca tulsó felén meglátta Máriát. Szembejöttek, mindketten elakartak bujni, de már késő volt, megismerték egymást. A vér az arcukba szökött, összeharapták az ajkukat, érezték mint lüktek a halántékuk és azt, hogy ömlik és nömpölyög a vér az ereikben. Elmentek egymás mellett, lehorgasztott fejjel, ekkor már mindketten sápadtak voltak és mégsem szóltak egymáshoz. Azután két lépésnyire megállottak, visszafordultak és megszorították egymásnak kezét. És az utcasarkon a napnak tündöklő ragyogása mellett két ember utja, a mely egyszer már eltávolodott: — itt újra összeért.

Hallgatva suhantak tova a csöndben. Mert egyszerre csönd lett, mintha mindenki elment volna az utcákról, hogy a szerelem e fenséges és nagyszerű találkozását közönséges és profán láрма meg ne zavarja. A nagy csöndben újra amaz ibolyailla! érzett, a mely — most már bizonyosan tudni — az utcasarokról áradt erre. És csak néha hallatszott, a mint a fiu öntudatlanul egy verset szaval, gyönyörű verset, amelynek minden tartalma és minden értelme és minden refrénje ebbe az egyetlen szóba olvadt lágyan, epedőn, szerelmesen, majd kéréleg és fenyegetően: Tavasz! . . . Tavasz! . . .

Mentek tova az utakon, mint álomlátók Se szó, se hang, hanem más és több Tavasz . . .

A ligetbe értek. A föld puha volt és fekete, egy kissé nedves. Itt fog nőni. A leány szóke haja aranszinűvé fokozódott, amint az ég sugara érte. Egy falóczát ott felejtettek a télen át, leolvadt róla a hó, oda leültek. Az ég oda-fönn hatalmas volt és kék. Erezték, hogy van Isten, ha egyébért nem, de azért, mert most: tavasz van.

Az első csókot itt váltották, a kemény és kedves falóczán ülve, de a fenséges, a fényes ég alatt, a gyönyörű tavaszban a legelő csókot, ámbar ők már régebben, a pihent reggeleken erősen és több ízben váltottak csókot. De az utak újra — és igazán csak most először — értek össze ebben a csókban, a melytől megremegett a föld, a fák, a levegő, a leikék, a melyekben minden benne volt: bünbánás, megbocsátás és az Isten: a szerelem.

A delet — az ebéd idejét — is keresztülcsókolták, mert az csak rossz szokás, hogy az embernek mindig ennie kell. Meleg és édes, gyöngéd szeretkezések többet értek most mindennél a világon, mert a csókok mind őszinték voltak, a fiunál is, a leánynál pedig azért, mert Mária emlékezett a kedvességekre, mikkel Józso régen elhalmozta, daczára annak, hogy akkor még vagyons volt. . . . Es még azért is, mert a köteles szerelem mellett vágyott már egy finom, rajongó, puha ajakra, a mely ismeri már, mimódon szereti ő a csókot, mely ha övével találkozik, nem követelő, hanem boldog: tehát haligatag.

Az estéig tartott a boldogság, addig, míg a nap biboros udvarával lebukott a házak mögé. Mert a napsugár elmúltával, így márcziusban, még a tavasz is elmúlik, mint minden álom, a mely kedves.

A kedves álom után mindketten sóhajtottak és ezután indultak hazafelé. Az utcákon zaj volt, kocsirobogás és láрма, az épülő házakról por szállt el és pálinkás leheletü téglá-

portól belepett ruhájú tótok dülöngöztek a sárga falakhoz.

A sárga falakhoz támaszkodtak az ibolyát áruló asszonyok is, szegények, soványak és csunyak mind. Ez azonban csak üzleti fogás, hogy annál nagyobb legyen az ellentét köztük és a virágok ifjúsága közt. Házhöz értek, a hol leány barátja lakott. Ekkor már mindketten vidámak voltak, mert titkolt és be nem vallott, de biztosan eljövendő édes órák fényessége intetetett feléjük. A kapuban egy ibolyás asszony erősen kínálgatta feléjük virágait. Talán éhes volt? Józso vett tőle, ámbar a virág drága volt. Sőt boravalót is adott, mert az asszony arcza ismerősen tetszett előtte. De nem ért reá gondolkodni a fölött, hogy hol látta már, mert Józso most nagyon boldognak érezte magát. Egy percze fölillant neki egy kép: szobaur, szobaasszony, hátralékos és soha ki nem fizetendő labkér, de aztán Józso saladni kezdett, talán azért, hogy az idő hamarabb muljék el közeli találkozásukhoz Máriával.

Ekkor már egészen beesteledett. Az esték hűvösek a kora tavaszban. A lámpások égtek s a földre könnyed, gyengéd köd leereszkedett. Minden ember sietett a kedveséhez.

III.

— Ugy érzem — bár ez nem bizonyos — hogy itt valamely rettenetes tévedés, sőt igazságtalanság esett meg a szerelem rovására. De a pénz — ugy-e, győzelmeskedett újra? . . .

IDEGENEK ARADON.

— Augusztus 23. —

Fehér Kereszt szálloda. Balázs Dénes tanár és neje Budapest. — Frankl Adolf igazgató Nagy-Becskerek. — Frankenstein Mór utazó Bécs. — Temesváry Béla utazó Bécs. — Lobovitz Nándor utazó Budapest. — Knepler Richard utazó Bécs. — Dr. Weisz Armin orvos N.-Halmagy. — Weisz Alfréd utazó Budapest. — Szivó Sándor százados N.-Szeben. — Alexander de Alaxander ezredes N.-Szeben. — Hosmively Gusztáv főhadnagy N.-Szeben. — Karbás József utazó Budapest. — Barnevitz József birtokos Berlin. — Kramer Ignác utazó Budapest. — Buchwald József utazó Bécs. — Grünbaum Adolf utazó Budapest. — Tussák Armin utazó Grác. — Barek Gusztáv utazó Prága. — Braun Henrik utazó Olmütz. — Pfeifer Sándor utazó Remscheid.

Központi Szálloda. Kuczky Emil intéző Temes-Ujfalú. — Klein Lajos hivatalnok Hatvan. — Ormos Andor utazó Budapest. — Gerő Armin utazó Brassó. — Góih Antal utazó Bécs. — Fischer Gyula utazó Budapest. — Igmándi Mihály utazó Budapest. — Schnell Hugó utazó Bécs. — Gerő N. igazgató Szeged. — Grossman Ernő utazó Neuchatel.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi május hó 1-től.)

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 8.48
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinig délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Radnág este 6.35	Személyvonat este 8.57
Gyorsvonat este 7.18	Gyorsvonat délelőtt 8.08
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjél 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 6.45	Személyvonat reggel 8.53
Személyvonat d. u. 4.25	Vegyesvonat este 6.50
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borosbesről szv. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.04	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borosbeszig szv. du. 5.20	Személyvonat este 7.—

= Nyomtatványokban =

ha **izlést** keres és **pontos időben** kíván hozzájutni és főleg súlyt fektet **jutányos árakra**, úgy tegyen megrendelést

az

Aradi nyomda részvénytársaságnál

melynek a szakipar legújabb vívmányai szerint új aranyozó és könyvkötészeti gépekkel berendezett

könyvkötészeti osztálya

könyv- és hangjegy bekötéseket olcsó árban vállal és különösen disz-munkák elkészítésében remekel.

Pontosság.

Diszkrét izlés.

Tartós munka.

Mindamellett
olcsó árak!

Szóval: teljes megalégedés, úgy hogy ismerőseinek is melegen ajánlhatja.

Eladó.

Aradon, a Kápolna-utcában

a tűzörségi laktanya mellett levő

bérház

a belső nagy udvarral és szép kerttel együtt

eladó.

Értekezhetni ugyanott a tulajdonosnőnél. 2378

2693—1900. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönségénél egy 500 korona évi fizetéssel és 100 korona lakbérilletményvel javadalmazott szülésznői állás üresedésbe jövén, felhívom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, s az 1876. évi XIV. t. cz. 51. szakaszában meghatározott minősítéssel bírnak, hogy pályázati kérvényeiket hozzám folyó évi szeptember hó 10-ig benyujtsák.

Aradon, 1900. évi augusztus hó 11-én.

Salacz,

kir. tan. polgármester.

Magyar kir. államvasutak.

Üzletvezetőség Arad.

22488—1900. sz. I.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak szentesi állomásán levő pálya vendéglő bérletére ezennel zárt ajánlatu pályázat hirdettetik.

A bérlet 1900. évi november hó 1-vel kezdődik és tart ezen időponttól számított három éven át vagyis 1903. évi október hó 31-ig.

A bérleti feltételek a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők vagy kívánatra postán megküldetnek, miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek, elfogadják.

Az egy koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a szentesi pályavendéglő bérletére“ feliratu borítékba zárt ajánlatok lepecsételve 1900. évi szeptember hó 15. déli 12 óráig alulírott üzletvezetőség általános (I) osztályánál nyujtandók be.

Bánatpénz fejében 100— azaz egyszáz korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb f. évi szeptember hó 14 én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtő pénztáránál Aradon leleendő.

Takarékpénztári betétkönyvek letét gyanánt nem fogadtatnak el. Ezen feltételektől eltérő vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok közt a választás szabadon a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Arad, 1900 évi augusztus 19-én.

A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.

(Utánnomás nem díjazatik.)

505—1900. gsz.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. földmívelésügyi miniszterium 5790/900. eln. sz. intézvénye nyomán közhírré tesszük, hogy a miniszterium kiadásában „Utmutatás a must és bor okszerű kezelésére“ czimmel könyv jelent meg, a mely az okszerű pincze kezelésére vonatkozó hasznos ismereteket tartalmazza.

Ezen könyv a gazdasági, szőlészeti és borászati egyesületeknél, az állami vinczelléi iskoláknál és a szőlészeti és borászati felügyelőknél negyven (40) filléért mindenki által megszerezhető.

A lelkészek és néptanítóknak ezen munka a földmívelésügyi miniszterium borászati osztályához intézendő kérelmére ingyen küldetik meg.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1900. évi augusztus hó 13-ik napján tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay,
aljegyző.

Jegyzői teendőiben jártas segéd

teljes ellátás, évi 360 korona fizetés, 40 korona anyakönyvvezető helyettesi tiszteletdíj és érdemszerinti mellékjövedelem mellett alulírott nál

azonnal alkalmazást nyer.

Apateleak, 1900. aug. 22.

Magyari Mihály,

2527

jegyző.

Magy. kir. államvasutak.

113492—1900. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a folyó 1900. év folyamán visszanyert és még visszanyerendő pályafentartási és vágányépítési célokra már nem használható:

mintegy 900 tonna különféle

ócska aczélsin;

mintegy 3000 tonna belföldi

ócska vassin, és

mintegy 3400 tonna külföldi

ócska vassinek eladása céljából nyilvános pályázatot hirdet; kikötöttik azonban, hogy a magy. kir. államvasutak részéről ezen mennyiségekre nézve, — melyek korlátlanul nagyobbak vagy kisebbek lehetnek, — semminemű kötelezettség nem vállaltatik, s hogy vevő az 1900. év végéig tényleg rendelkezésre álló mennyiségeket tartozik a felajánlott egység árákon átvenni.

Ezen sinek teljes kocsirakományokban a magy. kir. államvasutak valamely állomásán bérmentve kocsicsba rakva és hivatalból lemászva azon részmenyiségekben bocsátatnak a vevő rendelkezésére, a mint azok az ügylet mekötésekor készletben vannak, illetve az év végéig a pályából visszanyeretnek.

A f. év november hóban rendelkezésére álló készlet a vételár elő-

zetes lefizetése mellett legkésőbb f. évi december hó végéig; a december hóban visszanyerendő sinek pedig legkésőbb 1901. évi január hó végéig feltétlenül átveendő.

A sinek minden kötelezettség nélkül az egyes darabok szelvényére és minőségére adatnak el; a sinek hosszát illetőleg megjegyeztetik: hogy csakis öt méteren felüli és öt méteren aluli hosszal bíró darabokra vállaltunk kötelezettséget, miért is oly ajánlatok, melyek határozott hosszakat vagy szelvényeket körtnek ki, figyelembe nem vétetnek.

Kikötöttik, hogy minden ajánlattevő ajánlatával az afelett hozandó határozatig kötelezettségben marad.

Ajánlat részmenyiségre is tehető. Az ajánlattevő a jelen hirdetésben felsorolt feltételeken kívül magára nézve kötelezőknek ismeri el a magy. kir. államvasutaknak az ócska anyagok eladása iránt 122291—96. sz. a fennálló általános feltételeit, a melyeket ivenként 30 filléres magyar bélyeggel és aláírásával ellátva ajánlatához csatolni tartozik. Ezen feltételek 30 filléért a nyomtatványtárolt megszerezhetők. Vidéki megkeresésekre, melyek irásban a nyomtatványtárhoz intézendők 30 fillér és megfelelő posta bélyeg beküldése ellenében megküldetnek.

Az ajánlatban az átvételi, állomás, továbbá az ajánlati ár korona értékben (számmal és betűvel) végre az idézett feltételek elfogadása világosan kiteendő.

Felhivatnak tehát a pályázni szándékozók, hogy lepecsételt s egy koronás magy. kir. bélyeggel ellátott ajánlataikat ezen külfelirattal: „Ajánlat ócska sinek megvételére 113492—900. sz.-hoz.“ folyó évi szeptember hó 5-ének déli 12 óráig anyag és leltár beszerzési szakosztályunknál (Andrássy-ut 73. sz. II. em.) benyujtani sziveskedjenek.

Bánatpénzképen az ajánlott egységár szerint kiszámított érték összeg 5%-a az ajánlat benyújtását megelőző napjának déli 12 óráig főpénztárunknál készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban leteendő.

Bánatpénz nélküli, elégtelen bánatpénzzel, a határidőn túl beérkező ajánlatok, ugyszintén olyanok is, melyek az előirt feltételek nélkül érkeznek, és pótajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Más ügyletek biztosítására letétünkben levő biztosítékok ezen ajánlathoz nem fogadhatnak el bánatpénzül.

Egyébként a magy. kir. államvasutak igazgatósága fentarja magának a jogot, hogy az ajánlatok között, tekintet nélkül az ajánlott árra, szabadon választhasson, hogy az egyes ajánlatoknak tetszése szerinti részmenyiségeket is engedhessen át s végre, hogy a cél elérésére bármely más intézkedést is tehesen.

Ha ajánló a kiirt egész mennyiségre, vagy annak bizonyos meghatározott részére kíván ajánlatot tenni, ezt ajánlatában határozottan kifejezni tartozik.

Budapest, 1900. augusztus hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomát nem díjazatik.)

Magyarországon már szabadalmazott

praktikus találmány

2514

külföldi szabadalmaztatásához

vagyonos társat

keresek. Komoly ajánlatokat „Praktikus találmány“ czímen a kiadóhivatalba kérek. Föltételeimet annak idején közlöm.

Arad-Gája külv. alkaptányi hiv.-tól.

1472/1900. alk.

Hirdetmény.

Egy darab, 4 éves kancza, csillagos, sötét pej, hátsó ballába kaptás; és egy darab, 8 éves kancza, sötét pej, csillagos, a két hátsó lába kesely, a nátsó bal lábán A/79 bélyegű lovak bitang-ságban, itt felfogattak s ha jogos tulajdonosuk nem jelentkezik, folyó évi szeptember hó 5-én, d. u. 3. óraker nyilvános árverésen eladatni fog.

Arad-Gája, 1900. augusztus hó 22.

alkap. szabadságon

Moldován Ödön,
r.-tiszt.

2690—1900. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad szab. kir. város közönségénél egy 2200 korona fizetéssel és 440 korona lakbér illetményvel javadalmazott fogalmazói állás üresedésbe jövén, felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, s az 1883. évi L. t. cz. 3-ik szakaszában meghatározott minősítéssel bírnak, hogy pályázati kérvényüket hozzám a folyó évi szeptember hó 10-ig benyujtsák.

Aradon, 1900. évi augusztus hó 11-án.

Salacz,
királyi tanácsos
polgármester.

12254/1900. hh.

Hirdetmény.

F. évi augusztus hó 23-ikra és szeptember hó 7-ike közötti időben lovassági hadgyakorlatok fognak tartatni, melyek Arad város határára is kifognak terjedni. Felhívom a mezőgazdasággal foglalkozó lakosság közül mindazokat kik a katonaság részéről mezej kárt szenvednek hogy azt, vagy azonnal a helyszínen a katonaság parancsnokánál vagy legkésőbbben 24 óra alatt bejelentsék és pedig a belvároshoz tartozó részen levők a belvárosi kapitány, a gáj külváros alkaptányi hivatalhoz tartozó részen levők a gáji alkaptányi hivatalnak hol a kár megtérítése iránt az intézkedés meg fog tétetni.

Arad, 1900. augusztus 21.

Sarlót,
főkapitány.